वार्षिक प्रगति विवरण

आ.व. २०७६/०७७

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय

कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप

बागमती प्रदेश
(रामेछाप र दोलखा)
फोन नं. ०४८-५४०३०८/०४८-५४००६३
ई-मेल akc.ramechhap2075@gmail.com

प्रकाशक : कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप
(कार्यक्षेत्रः रामेछाप र दोलखा)

दुई शब्द

वि. सं. २०२५ सालमा रामेछाप जिल्लामा स्थापना भएको जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले स्थापनाकाल देखि नै निरन्तर रुपमा कृषक वर्गलाई लक्षित गरी विभिन्न कृषि कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै अएको कुरा हामी सबैमा सर्वविदितै छ । वर्तमान अवस्थामा देशले संघिय प्रणालीलाई आत्मसात् गर्दै नया संरचना बन्ने क्रममा वि. सं. २०७५/७/३ मा तत्कालीन जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको बिघटन भै केहि समय जिल्लामा कृषि सम्बन्धि कार्यक्रम विहिन अवस्थामा पनि रह्यो । तत्पश्चात पुन २०७५/७/१२ मा कृषि ज्ञान केन्द्रको रुपमा स्थापना भै रामेछाप र दोलखा जिल्ला कार्यक्षेत्र रहने गरी कृषि विकास कार्यक्रम हेर्ने जिम्मेवारी प्राप्त भएको छ । दोलखा जिल्लाका कृषकहरुको सहजताका लागि गत आ व २०७६/७७ मा दोलखा जिल्लाको चरिकोटमा सम्पर्क कार्यालय राखी नियमित रुपमा कृषि कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै आएको छ ।

रामेछाप जिल्ला जति जुनारको लागि प्रसिद्ध छ त्यसैरी नै जिल्लाको अधिकांश भूभाग (२४ वडाहरु) सुख्खा क्षेत्रको रुपमा पनि चिनिन्छ । तथापि वातावरणमा आएको परिर्वतनसंग हाल विगतको तुलनामा बढि पानी पर्ने गरेको हुँदा हरियाली बढ्दै गएको देख्न सकिन्छ । जुनारको साथसाथै यस जिल्लामा किवी, सुन्तला, कागती, मकै, बीउ, सिजनल तरकारीहरु, काँक्रा, अम्बा, आलु, अनार, एभोकाडो, स्थानीय केरा (बुहारी केरा), मौरीपालन, माछापालनका साथै केहि क्षेत्रमा अलैंची, चिया खेतीको पनि उतिकै सम्भावना रहेको छ र कृषकहरुले गर्दै आईरहनु भएको पनि छ । तामाकोशी, सुनकोशी आदि नदिका फाँटहरु धान, गहुँले ढाकेका छन् भने बारीहरुमा मकै, कोदोको खेती गरिन्छ। त्यसैगरी मस्याङ्, गहत, झुसे तील खेतीको विस्तारका लागि प्रशस्त सम्भावना रहेको छ । जंगलमा पाईने भएता पनि रामेछापको आँटीले (सरिफा) पनि राम्रै बजार पाएको अवस्था छ। त्यसरी नै दोलखा जिल्लामा किवी, आलु, अलैची, हलुवावेद आदिको लागि प्रसिद्ध छ । खाद्यान्न बाली तर्फ मकै, गहुँ बालीको विस्तार गर्न सकिन्छ । यस क्षेत्रको भौगोलिक अवस्था र लगाईने कृषि बालीका आधारमा कृषि विकासको लागि यहाँ भैरहेको उच्च मूल्य जाने बाली स्थानीयस्तरमा प्रसिद्ध बालीहरुलाई बढावा दिनुका साथै सिंचाई क्षेत्र विस्तार गर्न सके उपलब्ध भूमिको उच्चतम प्रयोग भै जिल्ला खाद्यान्नमा आत्मानिर्भर बन्नुका साथै स्थानीय बजारमा अत्याधिक माग भएका कृषि उपजहरुको विक्री वितरणबाट कृषकको आय आर्जन वृद्धि गर्न सकिनेछ ।

वर्तमान अवस्थामा उपलब्ध श्रोत साधनमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन तीन तहको सरकारबिच सह अस्तित्व कायम गर्दै आपसी समन्वय र सहकार्यमा अगाडि बढ्नुको विकल्प छैन । कृषि विकास कार्यक्रममा दोहोरोपना नआउने गरी कार्य गर्नु आजको आवश्यकता हो जसले गर्दा सबै वर्गका किसानको पहुँचमा कृषि प्रविधिको प्रचार/प्रसारका साथै राज्यले उपलब्ध गराएको सेवा टेवा पुग्नेछ। त्यसरी नै नयाँ प्रशासनिक विभाजन अनुसार बनेको नगरपालिका/गाउँपालिका अनुसार कृषि सम्बन्धि तथ्याङ्क अध्यावधिक गरी कृषि आधार तयार गरेर कार्यक्रम तर्जुमा गरी वास्तविक समस्या तथा अवसरहरुमा आधारित कार्यक्रम लागु गर्नु अहिलेको आवश्यकता हो ।

यस पुस्तिकामा हामीले आ.व. २०७६/०७७ मा सम्पन्न भएका कृषि कार्यक्रमहरुको विवरण विभिन्न कृषि सम्बन्धि तथ्याङ्कहरु र आ. व. २०७७/७८ मा संचालन हुने कार्यक्रमहरुको विवरण समावेश गरेका छौं । उपलब्ध तथ्याङ्कको आधारमा जिल्लाको समग्र कृषि विकासको अवस्था समेटिएको हुँदा कृषिमा संलग्न निकायहरुको लागि योजना तर्जुमा तथा नीति निर्माण गर्न उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु ।

अन्तमा यस पुस्तिका प्रकाशनमा खटिनु भएका कृषि अर्थ विज्ञ सर्मिला फुयाललाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु। यसै गरी पुस्तिका प्रकाशनमा तथ्याङ्क, फोटो तथा विविध जानकारीहरु उपलब्ध गराई सहयोग गर्नुहुने केन्द्रमा कार्यरत कृषि प्रसार अधिकृतद्वय विवेकानन्द महत र प्रमोद प्रसाद दाहाल लगायत प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग गर्नुहुने सबै कर्मचारीहरुलाई पनि हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । अन्तमा यस पुस्तिकालाई आगामी दिनमा अझ बढि परिष्कृत गर्दै लैजानमा यहाँहरु सबैको सुझावको अपेक्षा गर्दछु । धन्यवाद।

कार्तिक, २०७७

निर्मला गुरुङ
प्रमुख

दोलखा जिल्लाको नक्सा

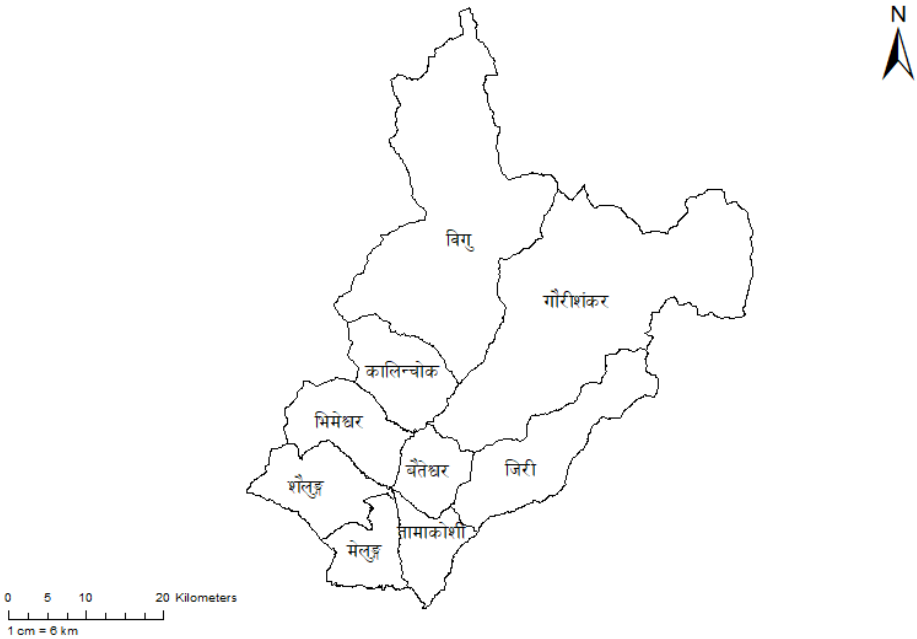

रामेछाप जिल्लाको नक्सा

विषयसूची

जिल्लाको परिचयात्मक विवरण **१**

१.१ रामेछाप जिल्लाको परिचयात्मक विवरण १

१.१.१ जिल्लाको परीचय १

१.१.२ भौगोलिक स्थिति १

१.१.३ भौगोलिक बनावट १

१.१.४ राजनीतिक तथा प्रशासनिक विभाजन १

१.१.५ भू–उपयोग स्थिति २

१.१.६ हावापानी २

१.१.७ प्राकृतिक सम्पदाहरु ४

१.१.८ पर्यटकिय स्थलहरु ४

१.१.९ बाली चक्र ४

१.१.१० बाली पात्रो ५

१.१.११ प्रमुख कृषिजन्य बालीहरुको उत्पादन स्थिति ५

१.२ दोलखा जिल्लाको परिचयात्मक विवरण ७

१.२.१ जिल्लाको परिचय ७

१.२.२ भौगोलिक स्थिती ८

१.२.३ भौगोलिक वनावट ८

१.२.४ राजनीतिक तथा प्रशासनिक विभाजन ८

१.२.५ भू–उपयोग स्थिति ९

१.२.६ हावापानी ९

१. २.७ प्राकृतिक सम्पदाहरु १०

१. २.८ पर्यटकीय स्थलहरु ११

१.२.९ बाली चक्र ११

१.१.१० बाली पात्रो ११

१.१.११ प्रमुख कृषिजन्य बालीहरुको उत्पादन स्थिति १२

कृषि ज्ञान कन्द्रको उद्वेश्य तथा संरचना **१४**

२.१ परिचय १४

२.२ सोच **(Vision)** १४

२.३ लक्ष्य **(Goal)** १४

२.४ उद्देश्य **(Objectives)** १४

२.५ कार्य विवरण **(TOR)** १५

२.६ कर्मचारीहरुको स्विकृत दरबन्दी अनुसारको सांगठनीक संरचना १६
२.७ २०७६ सालमा कार्यालयको जनशक्ति विवरण १७
२.८ कृषि ज्ञान केन्द्र स्थापनाकाल देखि हालसम्मका प्रमुखहरुको विवरण १८
२.९ जिल्ला कृषि विकास कार्यालय स्थापनाकाल देखि विघटन हुँदाको अवधिसम्म कार्यरत प्रमुखहरुको विवरण १८

कृषि ज्ञान केन्द्रबाट संचालित कार्यक्रमहरुको विश्लेषण २१

३.१ आ.व २०७६/७७ को स्वीकृत वार्षिक विकास कार्यक्रम २१
३.२ आ.व २०७६/७७ को वार्षिक लक्ष्य र प्रगति ३७
३.३ आ.व २०७७।७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम ४४
३.४ आ.व ०७६।७७ को वार्षिक कार्यक्रमबाट अनुदान प्राप्त अनुदानग्राही कृषकहरुको विवरण ५४

विविध

४.१ जिल्लाको माटो सम्बन्धी विवरण ६१
४.१.१ रामेछाप जिल्ला ६१
४.१.२ दोखला जिल्ला ६१
४.२ जिल्लामा खेती गरिने प्रमुख बालीहरु रामेछाप र दोलखा) ६२
४.३ जिल्लामा प्रचलित केही प्रमुख बालीका जातहरु (रामेछाप र दोलखा) ६२
४.४ जिल्लाको बीउ उत्पादक कृषि सहकारी-समूहको विवरण ५८ ६३
४.५. विभिन्न बालीमा देखिने प्रमुख रोग तथा किराहरु ६३
४.६ जिल्लामा अवस्थित बाली तथा पशुपन्छी बीमा गर्ने कम्पनी ६४
४.७ जिल्लामा रहेका एफ समूहहरुको विवरण ६४
४.७.१ रामेछाप जिल्ला ६४
४.७.२ दोलखा जिल्ला ६४
४.८ जिल्लामा संचालन हुने हाटबजारहरु ६४
४.८.१ रामेछाप जिल्ला ६४
४.८.२ दोलखा जिल्ला ६४
४.९ केही मुख्य तरकारी बालीको वार्षिक औषत ब्यापार मूल्य विवरण ६५
४.१० ईजाजत पत्र प्राप्त रासायनिक मल विक्रेताहरुको विवरण ६६
४.१०.१ रामेछाप जिल्ला ६६
४.१०.२ दोलखा जिल्ला ६६
४.११ रासायनिक मल बिक्री वितरणको स्थिति ६७

खण्ड १
जिल्लाको परिचयात्मक विवरण

१.१ रामेछाप जिल्लाको परिचयात्मक विवरण

१.१.१ जिल्लाको परीचय

हालको रामेछाप डाँडाको वरिपरि प्राचिन कालदेखि (हालसम्म) तामाङ्ग जातिको बाहुल्यता रहेको पाइन्छ। तामाङ्ग भाषामा 'रा' भनेको भेडा/ बाख्रा 'मे' भनेको गाई/ गोरु र 'छाप' भनको चरण क्षेत्र वा खर्क भन्ने जनाउँदछ। तामाङ्गहरुले रामेछाप डाँडाको मुख्य भागलाई आफ्नो भाषामा रामेछाप भनेर भेडा/ बाख्रा र गाई/ गोरुको चरणक्षेत्र भन्ने अर्थमा प्रयोग गरेकोले त्यस ठाउँको नाम रामेछाप रहन गएको भनाई रहेको छ।

यसै गरी स्थानीय किम्बदन्ती अनुसार इतिहासको कुनै समयमा रामेछापको मुख्य स्थान हालको रामेछाप डाँडाको वरिपरि तामाङ्ग जातिको वस्ती रहेको (हालसम्म रहेको) र त्यहाँ राम नाम गरेको एकजना तामाङ्गले तत्कालिन राजाबाट त्यस स्थानको मुख्य भोगचलन र छाप समेत चल्दथ्यो। राम भन्ने त्यसै व्यक्तिको छाप चल्ने भएको कारण अन्यत्रबाट त्यहाँ आई बसोबास गर्ने मानिसहरुले राम भन्ने व्यक्तिबाट छाप (जग्गा जमीन भोग चलन गर्ने अधिकार) प्राप्त गरी बसोबास गर्ने गरेको र दुवै शब्द राम छाप संयुक्त रुपमा प्रयोग गर्दा अप्रभंश भई कालान्तरमा रामेछाप नाम हुन गएको हो भन्ने विश्वास रहेको छ।

नेपालको राजधानी काठमाडौंबाट करिव १३९ कि.मी पूर्वमा अवस्थित बागमती प्रदेशको १३ वटा जिल्लाहरु मध्य हिमाली क्षेत्रमा (स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार) पर्दछ। उच्च हिमालको जस्तो ठन्डा देखि ज्यादै गर्मी हावापानी भएको यस जिल्ला महाभारत र चुरे पहाडको बीचको खोचमा पर्ने हुँदा जिल्लाका अधिकाशं भू-भाग सुख्खा र भिर छ। त्यसैले यस जिल्लामा खेती योग्य जमिन पनि निकै कम छ। उत्तरी भेग केही रसिलो भएता पनि चिसोले गर्दा उत्पादन सोचे जस्तो राम्रो लिन सकिएको छैन।

१.१.२ भौगोलिक स्थिति

अक्षांश : २७° २८' देखि २७° ५०’उत्तर
देशान्तर : ८५° ५०' देखि ८६° ३५' पूर्व
क्षेत्रफल : १५६४.३२ वर्ग किलो मिटर
राजधानीबाट दूरी : १३९ किलो मिटर
सबैभन्दा अग्लो स्थान : नुम्बुर चुली (पाथिभरा)- ६९५८ मि. उचाई
सबैभन्दा होचो स्थान: लिखू र सुनकोशीको संगम (कोलोञ्जोरघाट) – ३७९ मि. उचाई

१.१.३ भौगोलिक बनावट

यस जिल्ला डाँडाकाँडाले ढाकिएको एक हिमाली जिल्ला हो। यस जिल्लालाई भौगोलिक दृष्टिकोणले मुख्य दुई भागमा विभाजन गर्न सकिन्छ। (क) मध्य पहाड (मध्यभारत) (ख) हिमाली क्षेत्र। नेपालको पूर्वी मध्य पहाडी भू-भागमा पर्ने यो जिल्लाको पूर्वमा ओखलढुङ्गा र सोलुखुम्बु, पश्चिममा काभ्रेपलान्चोक, उत्तरमा दोलखा र सिन्धुपाल्चोक र दक्षिणमा सिन्धुली जिल्ला रहेको छ।

१.१.४ राजनीतिक तथा प्रशासनिक विभाजन

रामेछाप जिल्लामा ६ वटा गाउँपालिका र २ वटा नगरपालिका मा गरि जम्मा ६४ वटा वडाहरु रहेका छन्। यसै गरी प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको लागि सिंगै जिल्लालाई एउटा निर्वाचन क्षेत्र कायम गरिएको छ भने प्रदेश

सभा निर्वाचनका लागि दुई वटा निर्वाचन क्षेत्र कायम गरिएको छ। प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र १ मा उमाकुण्ड गाउँपालिका, गोकुलगंगा गाउँपालिका, लिखु तामाकोशि गाउँपालिका, रामेछाप नगरपालिकाको सम्पुर्ण भाग तथा मन्थली नगरपालिकाको वडा नं. ३,४ र ५ पर्दछ।यसैगरी प्रदेश सभा क्षेत्र नं. २ मा दोरम्बा गाउँपालिका, सुनापति गाउँपालिका, खाँडादेवी गाउँपालिकाको सम्पूर्ण भाग तथा मन्थली नगरपालिकाको वडा नम्बर १,२,६,७,८,९,१०,११,१२,१३ र १४ पर्दछ।

जिल्ला स्थित पालिकाहरुको सम्पर्क विवरण

क्र.स	पालिका	ई-मेल	फोन नं.
१	मन्थली नगरपालिका	ito.manthalimum@gmail.com	०४८-५४०५३२
२	रामेछाप नगरपालिका	ito.ramechaapmum@gmail.com	०४८- ४००११६
३	उमाकुण्ड गाउँपालिका	ito.umakundamun@gmail.com	०४६- ६९१९२७
४	खाँडादेवी गाउँपालिका	ito.khandadevimun@gmail.com	०४४- ६९२०१८/९८६३०२३०१७
५	गोकुलगंगा गाउँपालिका	gokulganga.gapa@gmail.com	९८६३०२३०१८
६	दोरम्बा गाउँपालिका	ict.dorambamun@gmail.com	
७	लिखु तामाकोशि गाउँपालिका	ito.likhuramechhapmun@gmail.com	९८५४०४००१९
८	सुनापती गाउँपालिका	ito.sunapatimun@gmail.com	९८५४०४००४०

१.१.५ भू–उपयोग स्थिति

क्र.स	बिवरण	क्षेत्रफल (हेकटरमा)	प्रतिशत %
१	खेती योग्य जमिनको क्षेत्रफल	५०९०८	३२.५४
२	वनजंगल	५४१०२	३४.५८
३	झाडी	२४७३४	१५.८२
४	घाँसे मैदान	९२७२	५.९२
५	हिउँ तथा हिमनदी	६.७	०.४२
६	एयरपोर्ट	०.०४	०. ०१
७	बलौटे जमिन	१८२४	१.१६
८	बाँझो तथा खेर गएको जमिन	१४३.९५	९.२१
९	जलाशय	५२३	०.३४
जम्मा क्षेत्रफल		**१५६४३२**	**१००**

श्रोतः रामेछाप जिल्लाका स्थानीय तह वस्तुगत विवरण- २०७५, तथ्याङ्क कार्यालय, सिन्धुली

१.१.६ हावापानी

उचाइको वृद्धि हुदै जाँदा हावापनीमा पनि भिन्नता आउने भएकाले समुन्द्र सतहबाट ३७९ मि. को कोलोन्जोर घाट (लिखु, तामाकोशी र सुनकोशी नदिको संगम) देखि ६९५८ मि.को नुम्बुर हिमालको उचाईलाई मध्यनजर गर्दा यस जिल्लामा हावापानीका सूक्ष्म तथा बृहत् किसिमका असंख्य रुपहरु पाइन्छन्।पहाडी तथा उच्च

भागहरुमा तापक्रम हिउँदमा सरदर ११° से. रहन्छ, जबकि खोंच तथा टारहरुमा हिँउदमा २०° से. सरदर तापक्रम रहन्छ। त्यस्तै गृष्मको अवस्थालाई हेर्दा पहाडी भागमा ३०° से. भन्दा माथि तथा उच्च भागहरुमा २०° से. र खोंच तथा टारहरुमा ३०° से. सरदर तापक्रम रहन्छ। त्यस्तै यो जिल्लाको दक्षिणी भाग महाभारत पर्वतको बृष्टिछायाँमा पर्ने हुँदा वार्षिक सरदर वर्षा २०५५ मि.मि.सम्म रहने अनुमान छ। उत्तरी खण्डका उच्च भू-भागमा हिमपातसमेत हुने गर्दछ। समग्रमा यस जिल्लाको हावापानी अवस्थालाई विश्लेषण गर्दा देहायअनुसार विभिन्न उपखण्डमा विभाजन गरिएको छ ।

क. उष्ण मौसमी हावापानी

समुन्द्र सतह देखि १२०० मि. सम्मको उचाईमा यस प्रकारको हावापानी पाइन्छ। कम उचाईका कारण गृष्म ऋतुमा यहाँको तापक्रम ३०° से.भन्दा पनि बढी हुनेगर्दछ भने हिउँद ऋतुमा १५°-२०° से. सम्म सरदर तापक्रम हुन्छ। मनसुनी वायुको प्रभावले करिब २००० मि.मि. सम्म सरदर वर्षा भएको पाइन्छ। सुनकोशी, तामाकोशी, लिखु, खिम्ती, चौंरी, भटौली, खानीखोला आदि नदीहरुको तटवर्ती इलाका जस्तै जलजले, गागलटार, साघुँटार, मन्थली, खिम्ती, भटौली, बेनिघाट देखि देवीटार, देवीटार देखि यसका आसपासका केहि माथिल्लो क्षेत्रमा यस प्रकारको हावापानी पाइन्छ।

ख. न्यानो समशितोष्ण हावापानी

समुद्र सतहको १२०० मि.देखि २१०० मि.सम्मको उचाईमा हिंउँदे तापक्रम ५°-१०° से. सम्म सरदर रहने गर्दछ। समग्रमा यहाँको हावापानी रमणीय रहेको पाइन्छ। गृष्ममा मनसुनी वर्षा सरदर २००० मि.मि सम्म हुन्छ ।रामेछाप बजार, भालुखोप, धोबी, खाँडादेवी, खनियापानी, गुन्सी, लखनपुर, दोरम्वा, फुलासी, गेलु, बेताली, ठोसे, रस्नालु तथा भुजी गा.वि.सहरुका केही भाग सम्ममा यो हावापानी पाइन्छ।

ग. ठण्डा शितोष्ण हावापानी

समुन्द्र सतहको २१०० देखि ३३०० मि. सम्मको उचाईमा यो हावापानी पाइन्छ। उच्च धरातलीय क्षेत्रको कारण यहाँको हिँउदे तापक्रम सरदर ५° से. र गृष्मको सरदर तापक्रम १५°-२०° डिग्रि से. सम्म रहन्छ। गृष्म ऋतु न्यानो र छोटो हुन्छ भने हिउँद मा चाँहि प्रशस्त ठण्डा र लामो दिन हुन्छ। मनसुनी वर्षाको कारणले सरदर वार्षिक वर्षा २००० मि.मि.सम्म हुन्छ। दोरम्बा बजार, डडुवा, टोकरपुर, गौश्वारा सैलुङ क्षेत्र, डुग्माडाँडा, दामकोटीडाँडा, गिद्देडाँडा, भित्तरीखानी, धोवीडाँडा, तामेडाँडा, ठोसे, चुचुरे, वाम्ती, गुम्देल आदि गाविसका क्षेत्रहरुमा यो हावापानी पाइन्छ ।

घ. लेकाली हावापानी

समुन्द्र सतहको ३३०० देखि ५००० मि. सम्मको उचाईमा यो हावापानी पाईन्छ। विशेषगरी जटापोखरी, पाँचपोखरी, खारेवाङ, सैलुङ क्षेत्र र उच्च हिमाली श्रृखलातिर यो हावापानी पाइन्छ। यहाँ गृष्मको तापक्रम १०° से. भन्दा पनि तल रहन्छ भने हिउँदमा ०° भन्दा तल तापक्रम झर्दछ । गृष्म छोटो र शीतल तथा हिउँद लामो तथा ठण्डा रहन्छ जहाँ प्रायःजसो कुहिरो र तुसारोयुत्त हुन्छ। सरदर वर्षा हिउँको रुपमा ५०० मि.मि. सम्म हुन्छ भने हिउँदमा अधिकजसो हिमपात हुन्छ।

ङ. टुण्ड्रा हावापानी

समुन्द्र सतहदेखि ५००० मि. भन्दा माथिको उच्च भू-भागहरुमा यो हावापानी पाइन्छ। हिमरेखा भन्दा माथिको क्षेत्रहरु लिखुचुली गाकोसिर हिमाल, नुम्बुर हिमाल जस्ता उच्च हिमश्रृंखलाहरुमा यो हावापानी पाइन्छ। यहाँको तापक्रम सदैव ०° से. भन्दा तल रहन्छ। प्रायः हिमपात भइरहने, उग्रजाडो हुने र हिउँको हुरी चल्ने गर्दछ। यो क्षेत्रलाइ हिउँको मरुभूमि पनि मानिन्छ।

१.१.७ प्राकृतिक सम्पदाहरु

क) जलसम्पदा:

खिम्तखोला, मिल्तीखोला, तामाकोशी, लिखु, चौरीखोला, तिल्पुङ्, भटौली, सुर्मा, पोकु, फर्पु, रणजोर, जटापोखरी, पाँचपोखरी, भालेपोखरी, भूतपोखरी आदि।

ख) वन सम्पदा (जडिबुटी):

पदमचाल, सर्पगन्धा, चिराइतो, सुनपाती, रक्त चन्दन, टिम्मुर, जटामसी, निरमसी, पाँचऔले, ठूलो ओखतो, पाखनवेद, बेल, हर्रो, अमला।

ग) पशुपंक्षीहरु:

बाघ, भालु, मृग, स्याल, चितुवा, खरायो, दुम्सी, मयुर, कालिज, कोईली, सुगा, मैनी आदि।

घ) खनिज सम्पदाहरुः

फलाम खानी, तामा खानी, अभ्रख, स्लेट ढुङ्गा, मार्वल, शिलाजित, चुन ढुङ्गा, खरिनढुँगा, सिसा, गन्धक।

१.१.८ पर्यटकिय स्थलहरु

क) पदमार्गहरु:

नुम्वुर चिज पदमार्ग र आदिवासी जनजाति पदमार्ग।

ख) प्रमुख गुफाहरुः

उम्दि, गुसेश्वर, घिचिने, चिलभिर, बैनि, कण्ठेश्वर, खोस्मेरेडाँडा, कुसुण्डेओडार, गणेशटार, त्रिपुरेश्वर।

ग) प्रमुख झरनाहरुः

रामदिङ, छहरेखोला, छयूरीछाँगा, महभीर पल्लि छाँगा, तोरीफलेछाँगो, हर्कछाँगो, चरी छाँगो, प्रिपाङ छाँगो, कुडार छाँगो, ज्याङनासा।

घ) धार्मिक स्थलहरुः

खाँडादेवी, भृङ्गेश्वर, उमातीर्थ, जवरेश्वर, थानापती, महादेव, त्रिवेणी, शतलिङ्गेश्वर, केवलेश्वर, गोखुरेश्वर, शैलुङ्गेश्वर महादेव, अमलपुर भगवती, सामली स्थान, कण्ठेश्वर, गुसेश्वर, जालपास्थान, माहाकालीस्थान।

ङ) रमणीय डाँडाहरुः

सेर्दिडाँडा (गुम्देल), शैलुङ, (डढुवा) सुनापति डाँडा, (खनियापानी) अग्लेश्वर (दोरम्बा), भोर्जङ डाँडा (गुम्देल), थानाडाँडा (ओख्रेनी), थलारी (बिजुलीकोट), गिद्धे (सैपू), तामे (रस्नालु), मालागिरी (रामेछाप)।

१.१.९ बाली चक्र

जग्गाको किसिम	बाली चक्र
सिंचित	धान- गहुँ- मकै
	धान- तोरी / आलु- मकै
	धान – हिउँदे तरकारी- मकै
	धान – खाली –मकै
	धान- तोरी- गहुँ

जग्गाको किसिम	बाली चक्र
आंशिक सिंचित	धान- गहुँ
	धान- तोरी/ आलु
	धान- मकै
	धान- तरकारी
	धान- खाली
असिंचित	मकै- आलु
	मकै/ कोदो- गहुँ/ जौ
	मकै- दलहन
	आलु- गहुँ
	मकै-तरकारी / तोरी

१.१.१० बाली पात्रो

क्र.स	बालीको नाम	ब्याड राख्ने समय	छर्ने/ रोप्ने समय	बाली भित्र्याउने समय
१	चैते धान	फाल्गुण	चैत्र	असार
२	बर्षे धान	जेष्ठ/ अषाढ	अषाढ- श्रावण	कार्तिक- मंसिर
३	मकै वर्षे	-	चैत्र- वैशाख	भदौ- असोज
४	मकै वसन्ते	-	माघ- फाल्गुण	चैत्र- वैशाख
५	गहुँ	-	कार्तिक- मंसिर	चैत्र
६	कोदो	जेष्ठ/अषाढ	साउन-भदौ	मंसिर-पैष
७	जौ	-	कार्तिक-मंसिर	चैत्र-वैशाख
८	तोरी	-	भदौ-असोज	पौष-माघ
९	आलु हिउँदे	-	कार्तिक-मंसिर	फाल्गुण-चैत्र
१०	आलु वर्षे	-	जेष्ठ-असार	असोज-कार्तिक
११	भटमास	-	असार-श्रावण	कार्तिक-मंसिर

१.१.११ प्रमुख कृषिजन्य बालीहरुको उत्पादन स्थिति

१. खाद्यान्न बालीको क्षेत्रफल र उत्पादन

बालीको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/ हे)
चैते धान	१०५	४६९	४.४७
वर्षे धान	८८०४	२७४१६	३.११
मकै	२२०३४	६३३७०	२.८८

बालीको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे)
गहुँ	३८९९	८८१६	२.२६
कोदो	४९३३	५७०१	१.१६
जौ	६२	८०	१.२८
फापर	१७	१७	१.०३

स्रोतः *Statistical Information on Nepalese Agriculture 2075/76 (2018/19), Ministry of Agriculture & Livestock Development, Singha Durbar, Kathmandu.*

२ नगदेबाली

बालीको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे)
तेलहन	९११	८३२	०.९१
उखु	१२	४४४	३७
आलु	३२९०	४६४५९	१४.१२

स्रोतः *Statistical Information on Nepalese Agriculture 2075/76 (2018/19), Ministry of Agriculture & Livestock Development, Singha Durbar, Kathmandu.*

३ तेलहन बाली

बालीको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे)
रायो	२६	२६	१
सूर्यमुखी	३	३	१
तिल	५	३	०.६
बदाम	९	१२	१.३३
झुसेतिल	१२	१३	१.०८
जम्मा	**९११**	**८३२**	**९१३**

स्रोतः *Statistical Information on Nepalese Agriculture 2075/76 (2018/19), Ministry of Agriculture & Livestock Development, Singha Durbar, Kathmandu.*

४ दलहन बाली

बाली	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/हे)
मुसुरो	१२	१०	०.८३
चना	१६	९	०.५६
रहर	६	७	१.१७
मास	१७३	१६५	०.९५
गहत	२५	२०	०.८०

बाली	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/ हे)
भटमास	३६२	३६२	१
अन्य	४०३	४०३	१
जम्मा	**१०१३**	**९९२**	**०.९८**

स्रोतः *Statistical Information on Nepalese Agriculture 2075/76 (2018/19), Ministry of Agriculture & Livestock Development, Singha Durbar, Kathmandu.*

५ मसला बालीहरु

बालीको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादनशिल क्षेत्र (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/ हे)
अलैची	१०४	८०	४५	०.५६
अदुवा	८६		१५९९	१८.०७
लसुन	७५		२६५	३.५३
बेसार	४५		६०२	१३.३८
सुकेको खुर्सानी	७४		२८८	३.८९
जम्मा	**३८४**		**२७९९**	**३.१८**

स्रोतः *Statistical Information on Nepalese Agriculture 2075/76 (2018/19), Ministry of Agriculture & Livestock Development, Singha Durbar, Kathmandu.*

६ फलफूल तथा तरकारी

बालीको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादनशिल क्षेत्र (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/ हे)
सुन्तला जात	२०७२	११५८	१४०८३	१२.१७
हिंउदे फलफूल	६९१	३९७	२७३०	६.८८
वर्षे फलफूल	४०३	३१५	३७७२	११.९८
तरकारी	१३०८		१५८५८	१२.१२

स्रोतः *Statistical Information on Nepalese Agriculture 2075/76 (2018/19), Ministry of Agriculture & Livestock Development, Singha Durbar, Kathmandu.*

१.२ दोलखा जिल्लाको परिचयात्मक विवरण

१.२.१ जिल्लाको परिचय

प्राचीन समयमा मुसलमानहरुको अत्याचारबाट भारतबाट भागेर आएको एक जोगी गौरीशङ्कर हिमालको काखमा एउटा गुफा भित्र कसैले नदेख्ने गरी तपस्या गर्न थाल्यो। उसको धेरै तपस्याबाट खुसी भएर भगवान शिवले त्यस जोगीलाई वरदान दिए। शिवजीको वरदान पाएर खुसी भएको जोगी एकपटक सबैतिर चक्कर लगाएर आउँछु भनि त्यहाँबाट हिड्यो तर जति घुमे पनि त्यसै ठाउमा पुग्दथ्यो। एवं रितले दुई लाख पटक चक्कर मार्दा पनि काँहि

पुग्न सकिन भनेर पहिले आफूले तपस्या गरेको गुफामा आई बस्न थाल्यो। जति चक्कर लगाउँदा पनि पार हुन नसकिने स्थान भन्ने अर्थमा त्यस ठाउँको नाम दोलखा रहन गएको विश्वास छ।

त्यसैगरी दोलखा करिब ५०० वर्ष स्वतन्त्र राज्यको रुपमा रहेको पाईन्छ। लिच्छवि शासन आउनु अघि दोलखा किरात राज्यको खुम्बुवान क्षेत्र अन्तर्गत पर्दथ्यो। खुम्बुवान सुनकोशी भेग देखि दुधकोशी भेग सम्मको क्षेत्र थियो र यसलाई माझ किरात वा राई किरात समेत भन्ने गरिन्थ्यो। किरात अन्तर्गतको प्राचीन दोलखा हालको किरातीछाप ईलाका थियो। सातौं शताब्दीमा भारतको विहार लगायत उत्तरी क्षेत्रको तिव्वतसंगको व्यापार दोलखाको २ बाटोबाट हुने गर्दथ्यो, त्यसमध्ये एक बाटो तामाकोशीको किनारै किनार हुँदै विगु, दोरम्बाबाट कुती तथा फलाक हुदै तिव्वत सम्म पुग्दथ्यो भने अर्को बाटो लामाबगर, लप्ची हुँदै तिव्वत पुग्ने गर्दथ्यो। यो मार्ग खुलेपछि दोलखालाई वनगढको रुपमा विकसित गरियो। उक्त वनगढमा काठमाण्डौ उपत्यकाबाट ७०० नेवार परिवार झिकाई त्यस ठाउँमा बसाईयो। भनिन्छ, त्यसबेला यस वनगढको कुथेर अधिकरणबाट बार्षिक दुई लाख प्राप्त हुने भएकोले यसको नाम दुई लाख रहन गई पछि दोलाखा हुदै दोलखा रहन गयो। कुथेर अड्डा सम्भवतः हालको नागदह नजिकको कुर्थेवेसी वा कुथलीमा रहेको थियो। कुथेर भनेको लिच्छविकालमा कर उठाउने अड्डाको नाम थियो ।

दोलखा जिल्लामा प्रख्यात ऐतिहासिक एवं धार्मिक आस्थाका प्रतिक श्री भिमेश्वर तथा श्री कालिञ्चोक भगवती विराजित नेपाल प्रमाणिक समयको आधार स्तम्भ एवं धार्मिक आस्थाका प्रतिक गौरीशंकर हिमाल रहस्यमय एवं रोमाञ्चपूर्ण च्छोरोल्पा हिमताल, तामाकोशी नदीको उद्गमस्थल, शैलुङ जस्ता मनोरम पर्यटकीय भूमि, नेपालको गौरव सगरमाथा तर्फ जाने मूल स्थलमार्ग रहेको छ। यो जिल्ला राजधानी काठमाण्डौबाट १३३ किलोमीटर उत्तर पूर्वमा अवस्थित छ। यस जिल्लाको न्यूनतम उचाई समुन्द्र सतहबाट ७३२ मीटर (शितली बजार) रहेको छ भने अधिकतम उचाई ७१३४ मिटर (गौरीशङ्कर हिमाल) रहेको छ। जिल्लाको सदरमुकाम १९७० मिटर उचाईमा रहेको भिमेश्वर नगरपालिका स्थित चरिकोट बजारमा रहेको छ।

१.२.२ भौगोलिक स्थिती

अक्षांश : २७° २८'देखि २८०' उत्तर
देशान्तर : ८५° ५०' देखि ८६° ३२' पूर्व
उचाई : ७३२ देखि ७१३४ मिटर
क्षेत्रफल : २१९१ वर्ग किलो मिटर
राजधानीबाट दूरी : १३३ किलो मिटर

१.२.३ भौगोलिक बनावट

यस जिल्लाको अधिकांस भू–भाग उच्च पहाड तथा हिमालले ढाकेको छ। पहाड र हिमालको खोंच, नदी किनार, टार र बेंशी गरी जम्मा करिव १०% भू–भाग मात्र समतल रहेको छ। भू–धरातलिय स्वरुपको आधारमा ३५% भू–भाग उच्च हिमाली भेगमा, ४०% भू–भाग उच्च पहाडी भागमा र २५% भू–भाग मध्यपहाडी भागले ओगटेको छ। यस जिल्लाको कुल भू–भाग मध्ये ७०% भू–भाग ३०° भन्दा बढी भिरालोपन छ ।

१.२.४ राजनीतिक तथा प्रशासनिक विभाजन

दोलखा जिल्लालाई दुई संसदीय क्षेत्र, ११ इलाका, ५१ गा.वि.स र २ नगरपालिकामा विभाजन गरिएको छ। जिल्लाको ५१ वटा गा.वि.स मध्ये तामाकोशी पारिका २३ वटा र तामाकोशी वारीका ५ वटा गरी कूल

२८ वटा गा.वि.स क्षेत्र नं.१ मा राखिएको छ भने तामाकोशी वारीका २३ वटा गा.वि.स र १ नगरपालिकालाई क्षेत्र नं. २ मा राखिएको छ।

दोलखा जिल्लामा ७ वटा गाउँपालिका र २ वटा नगरपालिका गरि जम्मा ९ वटा पालिका र ७४ वटा वडाहरु रहेका छन्। यसै गरी प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको लागि सिंगै जिल्लालाई एउटा निर्वाचन क्षेत्र कायम गरिएको छ भने प्रदेश सभा निर्वाचनका लागि दुई वटा निर्वाचन क्षेत्र कायम गरिएको छ। प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं. १ मा जिरी नगरपालिका, गौरीशंकर गाउँपालिका, बैतेश्वर गाउँपालिका, तामाकोशी गाउँपालिका, मेलुङ्ग गाउँपालिका पर्दछ। यसैगरी प्रदेश सभा क्षेत्र नं. २ मा भिमेश्वर नगरपालिका, कालिञ्चोक गाउँपालिका, शैलुङ गाउँपालिका र विगु गाउँपालिका पर्दछ।

दोलखा जिल्ला स्थित पालिकाहरुको सम्पर्क विवरण

क्र.स	पालिका	इमेल	फोन नं.
१	जिरी नगरपालिका	jirimunicipalityjiri@gmail.com	०४९-४१४००२
२	भिमेश्वर नगरपालिका	info@bhimeshwormun.gov.np	०४९- ४२११००/ ४२१४९१/४२१३८१
३	गौरीशंकर गाउँपालिका	gs.dolakha@gmail.com	०४९- ६९१३५१
४	कालिञ्चोक गाउँपालिका	ito.kalinchowkmun@gmail.com/ kalinchokrmdolkha@gmail.com	०४९-६९१३३०
५	तामाकोशी गाउँपालिका	ito.tamakoshimun@gmail.com	
६	मेलुङ्ग गाउँपालिका	melungrmc@gmail.com/ ito.melungrmun@ gmail.com/ melungrmc@gmail.com	
७	विगु गाउँपालिका	bigumun@gmail.com	०४९-४१०१०९
८	वैतेश्वर गाउँपालिका	ito.baiteshwormun@gmail.com	
९	शैलुङ गाउँपालिका	ito.shailungmun@gmail.com	०४९-४३०००४

१.२.५ भू–उपयोग स्थिति

क्र.स	विवरण	क्षेत्रफल (हेकटरमा)	प्रतिशत %
१	कृषि क्षेत्र	५६६८३	२६.४६
२	वन क्षेत्र	१०१५००	४७.३७
३	चरण भूमि- घाँसे मैदान	२९५००	१३.७७
४	हिउँले ढाकेको क्षेत्र	५६६५	२.६४
५	पर्ती जग्गा	१३७४०	६.४१
६	पानीले ढाकेको	७०६८	३.३०
७	अन्य	१३१	०.०६
	जम्मा	२१४२८७	१००

१.२.६ हावापानी

यस जिल्लाको अधिकांश भाग पहाडी र हिमाली भएको हुँदा मुख्यतया समशितोष्ण हावापानी भएता पनि लेकाली

(अल्पाईन) र पर्वतीय (टुण्ड्रा) किसिमको हावापानीको क्षेत्र पनि छ। यहाँको बार्षिक औषत तापक्रम अधिकतम १९° से. र न्यूनतम तापक्रम ८° से. रहेको छ भने वार्षिक औषत वर्षा २०४३.५ मि.लि. रहेको छ।

क) न्यानो समशितोष्ण हावापानी

समुन्द्र सतह देखि २१०० मिटरसम्मको उचाईमा यस्तो हावापानी पाईन्छ । यहाँ सामान्यतया ५° देखि १०° सेल्सियस सम्म सरदर तापक्रम रहन्छ । गृष्ममा सरदर मनसुनी वर्षा २०० मि.लि. सम्म हुन्छ । तामाकोशी आसपासको क्षेत्र वा नाम्दु, किराँतीछाप, शेराबेंशी यो हावापानी पाईने प्रमुख क्षेत्रहरु हुन ।

ख) ठण्डा शितोष्ण हावापानी

समुन्द्र सतह देखि २१००-३३०० मिटरसम्मको उचाईमा यस्तो हावापानी पाईन्छ । उच्च धरातलीय क्षेत्रको कारणले यहाँ हिउँदे तापक्रम ०° से. सम्म र गृष्ममा सरदर १५ देखि २०° से. सम्म रहन्छ भने सरदर वर्षा ५० मि.लि. हुन्छ । यस क्षेत्रमा हिउँदमा कहिले हिउँ पर्ने गर्छ। तापक्रम र वर्षाको न्यूनताको कारण कृषि उत्पादन राम्रो हुँदैन। जिरी, खरिढुङ्गा, चरिकोट माथिको देउराली, कालिञ्चोक शैलुङ क्षेत्र र उत्तरी गा.वि.स.का माथिल्लो भागहरुमा यो हावापानी पाईन्छ ।

ग) शुष्क र ठण्डा हावापानी (लेकाली हावापानी)

समुन्द्र सतह देखि ३३००-५००० मिटरसम्मको उचाईमा यस्तो हावापानी पाईन्छ। गृष्म ऋतुमा बढीमा तापक्रम १०° से. सम्म पुग्छ भने अघिपछी सामान्यतः माइनस डिग्रीमा रहन्छ। यस क्षेत्रमा सरदर वर्षा ३० मि.लि. सम्म हुन्छ। लामाबगरको लेप्चे क्षेत्र, गौरीशंकरको च्छोरोल्पा क्षेत्र, खारे तथा मार्वुको उत्तरी क्षेत्र, च्यामा गा.वि.स.को जटापोखरी क्षेत्र, विगु, आलम्पु गा.वि.स.को फुर्मा भञ्याङ्ग क्षेत्र र चीनको छिमेकी राष्ट्र सीमा क्षेत्रका हिमाली श्रृङ्खलामा यो हावापानी पाईन्छ।

घ) टुण्ड्रा हावापानी

समुन्द्र सतह देखि ५००० मिटर माथी बढी उचाईमा पाईने हावापानीलाई टुण्ड्रा हावापानी भनिन्छ। यस्तो ठाउँहरुमा बाह्रै महिना हिउँ जम्ने र तापक्रम ०° से. भन्दा कम हुन्छ।

१.२.७ प्राकृतिक सम्पदाहरु

वन सम्पदा:

चिराईतो, खोटेसल्ला, पाटेसल्ला, गोब्रेसल्ला, ठिंगुरेसल्ला, उत्तिस,चिलाउने, खस्रु, बाँझ, फलाँट, काफल, ओखर, लेकाली चाँप, पाखनवेद, नागवेली, जटामसी, अल्लो, अमला, मजिटो, सुनपाती, अर्गेली, कुड्की, सुगन्धवाल, विष, मछिनो, ठूलो ओखती आदि।

खनिज सम्पदाः

खरी ढुङ्गा, आलम्पुको ढुङ्गा, खानी आदि।

जङ्गली जनावर:

बाघ, भालु, खरायो, हिउं, चितुवा, मृग, कस्तुरी, हाब्रे, थार, दुम्सी, डाँफे, मुनाल, मयर, कालिज, सुनगोहोरो आदि।

हिमालः

गौरीशंकर

हिमताल र पोखरी:

च्छोरोल्पा, पाँच, पोखरी, जटा पोखरी।

१.२.८ पर्यटकीय स्थलहरु

धार्मिक मन्दिरहरु:

भिमेश्वर, त्रिपुरासुन्दरी, कालिञ्चोक भगवती, बालकुमारी, कालिमन्दिर, शैलुङ्गेश्वर, देउलाङ्गेश्वर महादेव, गाईखुरा महादेव।

पर्यटकिय स्थलहरुः

जिरी. वेदिङ्ग, विगुको गुम्वा, शैलुङ डाँडा

१.२.९ बाली चक्र

जग्गाको किसिम	बाली चक्र
सिंचित	धान- गहुँ- मकै
	धान- तोरी / आलु- मकै
	धान –हिउँदे तरकारी- मकै
	धान – खाली –मकै
	धान- तोरी- गहुँ
आंशिक सिंचित	धान- गहुँ
	धान- तोरी-आलु
	धान- मकै
	धान- तरकारी
	धान- खाली
असिंचित	मकै- आलु
	मकै-कोदो- गहुँ / जौ
	मकै- दलहन
	आलु- गहुँ
	मकै-तरकारी / तोरी

१.२.१० बाली पात्रो

क्र.स	बालीको नाम	ब्याड राख्ने समय	छर्ने/ रोप्ने समय	बाली भित्रयाउने समय
१	चैते धान	फाल्गुण	चैत्र	असार
२	वर्षे	जेष्ठ/ अषाढ	अषाढ- श्रावण	कार्तिक- मंसिर
३	मकै वर्षे	-	चैत्र- वैशाख	भदौ- असोज
४	मकै वसन्ते	-	माघ- फाल्गुण	चैत्र- वैशाख
५	गहुँ	-	कार्तिक- मंसिर	चैत्र

क.स	बालीको नाम	ब्याड राख्ने समय	छर्ने/ रोप्ने समय	बाली भित्रयाउने समय
६	कोदो	-	साउन-भदौ	मंसिर-पैष
७	जौ	-	कार्तिक-मंसिर	चैत्र-वैशाख
८	तोरी	-	भदौ-असोज	पौष-माघ
९	आलु हिउँदे	-	कार्तिक-मंसिर	फाल्गुण-चैत्र
१०	आलु वर्षे	-	जेष्ठ-असार	असोज-कार्तिक
११	भट्टमास	-	असार-श्रावण	कार्तिक-मंसिर

१.२.११ प्रमुख कृषिजन्य बालीहरुको उत्पादन स्थिति

(१) खाद्यान्न बालीको क्षेत्रफल र उत्पादन

बालीको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/ हे)
चैते धान	-	-	-
वर्षे धान	२९०१	८२१०	२.८३
मकै	६०५४	१७०१८	२.८१
गँहु	४२३६	८२६०	१.९५
कोदो	३५५६	४७५९	१.३४
जौ	१४५	१७३	१.१९
फापर	८९९	१०४३	१.१६

स्रोतः *Statistical Information on Nepalese Agriculture 2075/76 (2018/19), Ministry of Agriculture & Livestock Development, Singha Durbar, Kathmandu.*

(२) नगदे बाली

बालीको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/ हे)
तेलहन	३६४	३१२	०.८६
उखु	४	१२८	३२
आलु	२३८१	४०५९७	१७.०५

स्रोतः *Statistical Information on Nepalese Agriculture 2075/76 (2018/19), Ministry of Agriculture & Livestock Development, Singha Durbar, Kathmandu.*

(३) दलहन बाली

बालीको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/ हे)
मुसुरो	३२	२४	०.७५
चना	७	६	०.८६

बालीको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/ हे)
रहर	८	९	१.१३
मास	१२४	१२०	०.९७
गहत	१२	९	०.७५
भटमास	३२४	३८९	१.२०
अन्य	४६३	६००	०.९३
जम्मा	**११४८**	**११५५**	**१.०१**

स्रोतः *Statistical Information on Nepalese Agriculture 2075/76 (2018/19), Ministry of Agriculture & Livestock Development, Singha Durbar, Kathmandu.*

(४) मसला बालीहरु

बालीको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादनसिल क्षेत्र	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/ हे)
अलैची	६८०	२५०	१४०	०.५६
अदुवा	५१६५		६१६	१२.०७
लसुन	२२		१६५	७.५२
बेसार	१०		१२७	१२.६६
सुकेको खुर्सानी	३३		४१.९१	१.२७
जम्मा	**७९६**		**१०९०**	**१.३७**

स्रोतः *Statistical Information on Nepalese Agriculture 2075/76 (2018/19), Ministry of Agriculture & Livestock Development, Singha Durbar, Kathmandu.*

(५) फलफुल तथा तरकारी

बालीको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादनशिल क्षेत्र (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	उत्पादकत्व (मे.टन/ हे)
सुन्तला जात	४६४	३६६	३१५७	८.६३
हिउदे फलफुल	३८९	२३०	१८९१	८.२३
वर्षे फलफुल	६५	५८	४३३	७.४४
तरकारी	१९१७	-	२५७९६	१३.४६

स्रोतः *Statistical Information on Nepalese Agriculture 2075/76 (2018/19), Ministry of Agriculture & Livestock Development, Singha Durbar, Kathmandu.*

खण्ड २
कृषि ज्ञान कन्द्रको उद्देश्य तथा संरचना

२.१ परिचय

नेपालको संविधानको अनुसूची ५,६,७,८ र ९ मा उल्लेख अधिकार सूचीको कार्यजिम्मेवारी विस्तृतीकरण गरी प्रदेश भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कृषि विकास निर्देशनालय अन्तरगत नेपाल सरकारको मन्त्रीपरिषदबाट कृषि ज्ञान केन्द्रको संरचना मिति २०७५।३।२६ मा स्वीकृत भएको हो। कृषि एक बहुआयामिक क्षेत्र भएकाले विषय विज्ञ सहितका टिमबाट कृषिको सेवा कृषकहरु माझ प्रदान गर्ने सोचका साथ तत्कालिन प्रदेश सरकार, ३ नं. प्रदेश, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, हेटौडा द्वारा रामेछाप जिल्लाको मन्थली न.पा वडा नं.१ मा रामेछाप र दोलखा कार्यक्षेत्र तोकि कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछापको मिति २०७५।७।१२ मा स्थापना भई मिति २०७५।८।१२ मा माननीय मन्त्री, कैलाश प्रसाद ढुङ्गेलज्यू (आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, हेटौडा) बाट औपचारिक उद्धाटन भएको थियो।दोलखा जिल्लामा कार्यक्रम संचालनमा सहजिकरण गर्नका लागि दोलखा जिल्लाको सदरमुकाम चरिकोटमा सम्पर्क कार्यालय रहेको छ।यस केन्द्रको स्थापना भन्दा अगाडि वि.सं. २०२५ सालमा रामेछापमा र २०५२ सालमा दोलखा जिल्लामा स्थापना भएको जिल्ला कृषि विकास कार्यालयहरु बाट कृषि विकास र कृषि प्रसारका कार्यक्रमहरु संचालन हुदै आएको थियो।

२.२ सोच (Vision)

कृषि क्षेत्रको दिगो विकास, खाद्य सम्प्रभुता, आत्मनिर्भर र सम्वृद्ध कृषि क्षेत्रको विकास गर्ने।

२.३ लक्ष्य (Goal)

स्थानीय संभाव्यता र तुलनात्मक लाभका कृषिजन्य वस्तुहरुको पहिचान, उत्पादन र वितरण प्रभावकारी बनाउँदै कृषिजन्य वस्तुहरुको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता वृद्धि गरी साना तथा मझौला कृषकहरुको आय स्तरमा वृद्धि र रोजगारी सिर्जना गर्ने ।

२.४ उद्देश्य (Objectives)

१. प्रदेश र स्थानीय सरकार बीच सेतुको रुपमा कार्य गर्ने साथै अन्य निकायहरुसँग सहकार्य, समन्वय र सहअस्तित्व कायम गर्दै कृषि विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने।

२. स्थानीय बीउविजन, स्थानीय स्तरमा कृषकहरुले अनुसरण गरिरहेका योग्य प्रविधिहरु (Indigenous technology) को र जैविक विविधता एवं स्थानीय बालीनालीहरुको उचित संरक्षण, संवर्द्धन विकास र उपयोगमा वृद्धि गर्ने।

३. सामान्य प्रयोगशाला सेवाका साथै स-साना अध्ययन परीक्षण, स्थानीय तहका कृषि सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन तथा अध्यावधिक, कृषि प्रविधि प्रसार मार्फत मुख्य बालीहरुको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरि कृषिको व्यवसायिकरण र प्रतिष्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।

४. स्थानीय तहहरुमा रहेका कृषि विकास शाखाहरुलाई प्राविधिक पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनुका साथै कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य गर्ने साथै अन्तर स्थानीय निकायहरु समेतलाई समेटने गरि बजार संरचनाहरु निर्माण परियोजनाहरु संचालन गर्ने।

२.५ कार्य विवरण (TOR)

१. प्रदेश सरकार मार्फत सन्चालन हुने कृषि विकास कार्यक्रम, आयोजना सन्चालनमा प्रदेश सरकारलाई सहयोग गर्ने।

२. समग्र कृषि विकासको विषयमा प्रदेश र स्थानीय तह वीच पुलको काम गर्ने

३. प्रदेश अन्तर्गत सञ्चालन हुने संघिय कृषि विकास कार्यक्रम, आयोजनाको समन्वय तथा संचालन गर्ने।

४. प्रदेश र स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक तथा व्यवसायिक कृषक र कृषि व्यवसायीहरुका लागि तालिम सन्चालन गर्ने।

५. स्थानीय समस्यामा आधारित स–साना अध्ययन परीक्षण तथा प्रमाणिकरण गर्ने।

६. माटो तथा मल, बाली संरक्षण र वीउविजन परीक्षण सम्बन्धी सामान्य सेवा प्रदान गर्ने।

७. स्थानीय तहको क्षमताले नभ्याउने प्रकृतिका विशेषज्ञ प्राविधिक सेवा प्रदान गर्ने।

८. आर्थिक महत्वका स्थानीय कृषि जैविक विविधताको पहिचान, संरक्षण र उपयोग गर्ने।

९. नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषदको बाह्य अनुसन्धान स्थल (Outreach Site) को रुपमा कार्य गर्ने।

१०. सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरु संग समन्वय गरि उन्नत वीउ विजनको स्रोत केन्द्र पहिचानमा सहयोग गर्ने।

११. स्थानीय तह र कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकास सम्वन्धि कार्य गर्ने।

१२. प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत कमाण्ड क्षेत्र भित्रका पकेट, व्लक, जोन तथा सुपरजोनहरुका लागि प्राविधिक सेवा टेवा प्रदान गर्ने।

१३. एग्रो इकोलोजिकल जोन अनुसारको प्राथमिकता प्राप्त बाली बस्तु विकासको योजना, मूल्य अभिवृद्धि श्रृङ्खला विकास तथा कार्यान्वयनको समन्वय गर्ने।

१४. कृषि विषय अध्ययनरत विधार्थीहरुका लागि इन्टर्नसिप कार्यक्रम संचालनमा सहजिकरण गर्ने।

१५. स्थानीय तहका कृषि विकासका इकाईहरुबाट कृषि सम्बन्धि तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने एवम संकलित तथ्यांक प्रदेश र संघीय तालुक निकायहरुमा पठाउने।

१६. कृषि उद्यम तथा व्यवसाय सन्चालन गर्न चाहनेहरुको लागि आवश्यक सेवा टेवा उपलव्ध गराउने।

२.६. कर्मचारीहरुको स्विकृत दरबन्दी अनुसारको सांगठनीक संरचना

प्रमुख
रा.प.द्वि.प्रा. (कृषि/ समूहकृत नहुने)

विशेषज्ञ सेवा शाखा

- रा.प.तृ.प्रा. (कृषि/ वागवानी)-१
- बाली संरक्षण अधिकृत रा.प.तृ.प्रा. (कृषि/ वागवानी)-१
- कृषि प्रसार अधिकृत रा.प.तृ.प्रा. (कृषि /कृषि प्रसार)-१
- प्राविधिक सहायक रा.प.अन.प्र.प्रा (कृषि/वागवानी) -१

तालिम तथा प्रसार शाखा

- कृषि प्रसार अधिकृत रा.प.तृ.प्रा (कृषि/कृषि प्रसार)- २
- प्राविधिक सहायक रा.प.अन.प्र.प्रा. (कृषि/कृषि प्रसार)- १

अध्ययन परिक्षण तथा तथ्यांक शाखा

- कृषि अर्थ विज्ञ रा.प.तृ.प्रा (कृषि/एगृ.इको)- १
- प्राविधिक सहायक रा.प.अन.प्र.प्रा. (कृषि/बाली संरक्षण)- १

प्रशासन शाखा

- लेखापाल रा.प.अनं.प्र (प्रशासन/ लेखा)-१
- खरिदार रा.प.अनं.द्वि.प्र. (प्रशासन/सा.प्र)- १
- हल्का सवारी चालक श्रेणी विहिन- १
- कार्यालय सहयोगी श्रेणी विहिन-३

२.७ आ.व. २०७६/७७ सालमा कार्यरत जनशक्ति विवरण

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम थर	पद/ तह	सेवा/समुह	हाजर भएको मिति	दरबन्दि अनुसार		कैफियत
					रिक्त	पदपूर्ति	
१	दिनेश आचार्य	प्रमुख/अधिकृतस्तर नवौं तह	कृषि सेवा/कृषि प्रसार	२०७६।३।१६	०	१	
२	विवेकानन्द महत	कृषि प्रसार अधिकृत/ अधिकृतस्तर सातौं तह	कृषि सेवा/कृषि प्रसार	२०७६।४।३	०	१	
३	प्रमोद प्रसाद दाहाल	कृषि प्रसार अधिकृत/ अधिकृतस्तर सातौं तह	कृषि सेवा/कृषि प्रसार	२०७६।४।१२	०	१	
४		कृषि प्रसार अधिकृत/ अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	कृषि सेवा/कृषि प्रसार	-	१	०	
५	सर्मिला फुयाल	कृषि अर्थ विज्ञ/ अधिकृतस्तर सातौं तह	कृषि सेवा/एग्री इको एण्ड मार्केटिङ्ग	२०७६।३।५	०	१	
६		वागवानी विकास अधिकृत/ अधिकृतस्तर सातौं/ आठौं	कृषि सेवा/ बागवानी	-	१	०	
७		बाली संरक्षण अधिकृत/ अधिकृतस्तर सातौं/ आठौं	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	-	१	०	
८	नन्दराज ओली	प्रा.स./रा.प.अनं.प्र.प्रा (अधिकृतस्तर छैठौं तह)	कृषि सेवा/ कृषि प्रसार	२०७६।३।५	०	१	
९	ऋषि राज सुवेदी	प्रा.स./रा.प.अनं.प्र.प्रा (अधिकृतस्तर छैठौं तह)	कृषि सेवा/बागवानी	२०७६।३।२०	०	१	
१०		प्रा.स./रा.प.अनं.प्र.प्रा (पाचौ/छैठौ)	कृषि सेवा/बाली संरक्षण	-	१	०	
११	शिव कुमार खड्का	लेखापाल /अधिकृतस्तर छैठौं	प्रशासन/ लेखा	२०७५।१२।२०	०	१	हाल दोरम्बा गा.पा.मा काजमा खटिनुभएकोले को.ले.नि.का. बाट कामकाज
१२		खरिदार /रा.प.अनं.प्र. (पाचौ/छैठौ)		-	१	०	
१३	भरत कार्की	हल्का सवारी चालक		२०७७।४।१	०	१	करार (कृषि ज्ञान केन्द्र स्थापना देखि)
१४	पदम बहादुर माझी	कार्यलय सहयोगी		२०७६।४।१९	०	१	
१५	उद्धव घिमिरे	कार्यलय सहयोगी		२०७७।४।१	०	१	करार (कृषि ज्ञान केन्द्र स्थापना देखि)
१६	दिनेश हायू	कार्यलय सहयोगी		२०७७।४।१	०	१	करार (कृषि ज्ञान केन्द्र स्थापना देखि)
जम्मा					**५**	**११**	**करारको समेत गरी ११ जना कार्यरत रहेको**

२.८ कृषि ज्ञान केन्द्र स्थापनाकाल देखि हालसम्मका प्रमुखहरुको विवरण

क्र.स	पद	नाम	अवधि		कैफियत
			देखि	सम्म	
१	प्रमुख	सूर्य प्रसाद बराल	२०७५।७।१२	२०७६।३।१	
२	प्रमुख	दिनेश आचार्य	२०७६।३।१६	२०७७।४।३२	
३	प्रमुख	निर्मला गुरुङ	२०७७।४।८		

२.९ जिल्ला कृषि विकास कार्यालय स्थापनाकाल देखि विघटन हुँदाको अवधिसम्म कार्यरत प्रमुखहरुको विवरण

२.९.१ रामेछाप जिल्ला

क्र.स	पद	नाम	अवधि		कैफियत
			देखि	सम्म	
१	स.कृ.वि.अ.	विरेन्द्र विर सिंह वस्नेत	२०३५/४/१५	२०३८/१२/३०	
२	नि.स.कृ.वि.अ.	सुर्य प्रसाद पौडेल	२०३९/५/१	३०३५/४/३०	
३	स.कृ.वि.अ	महेन्द्र बहादुर थापा	२०३९/५/१	२०४३/४/३२	
४	स.कृ.वि.अ	स्याम शर्मा पौडेल	२०४३/५/१	२०४४/१/१७	
५	स.कृ.वि.अ	गजेन्द्र भुपाल मल्ल	२०४५/१/१	२०४६/११/३०	
६	स.कृ.वि.अ	महेन्द्र बहादुर थापा	२०४७/१/१	२०४६/१२/३०	
७	का.मु.स.कृ.वि.अ	वृक्ष लाल साह	२०४८/१/१	२०४९/३/८	
८	स.कृ.वि.अ	टीकाराम मुलिचा	२०४९/३/८	२०४९/१०/३०	
९	का.मु.कृ.वि.अ	काशी बहादुर नेपाली	२०४९/११/१	२०५०/३/१५	

क्र.स	पद	नाम	अवधि		कैफियत
			देखि	सम्म	
१०	का.मुकृ.वि.अ	लव प्रसाद उपाध्यय	२०५०/३/२०	२०५२/६/६	
११	का.मु.कृ.वि.अ	टीकाराम मुलिचा	२०५६/६/१	२०५७/५/९	
१२	व.कृ.वि.अ	शशी ध्वोज थापा	२०५५/३/७	२०५६/५/३०	
१३	का.मु.कृ.वि.अ	टीकाराम मुलिचा	२०५६/६/१	२०५७/५/९	
१४	व.कृ.वि.अ	विष्णु कुमार श्रेष्ठ	२०५७/५/१०	२०५८/९/२५	
१५	व.कृ.वि.अ	दिनेश चन्द्र यादव	२०५८/९/२६	२०६१/८/३०	
१६	व.कृ.वि.अ	नारायण प्रसाद घिमिरे	२०६१/९/१	२०६४/३/३१	
१७	व.कृ.वि.अ	हरिहर अधिकारी	२०६४/४/१	२०६८/१२/३०	
१८	व.कृ.वि.अ	केशव देवकोटा	२०६९/१/१	२०७२/६/२५	
१९	व.कृ.वि.अ	राजेन्द्र कुमार मल्ल	२०७२/७/१८	२०७५/३/३२	

२.९.२ दोलखा जिल्ला

क्र.स	पद	नाम	अवधि		कैफियत
			देखि	सम्म	
१	प्रा.स.	श्री रामहरि शर्मा	२०३०/७		
१	स.कृ.वि.अ.	श्री महेशकुमार ज्ञवाली	२०३१		
२	का.मु.प्रा.स.	श्री रामदयालप्रसाद यादव	२०३१/१०		
३	स.कृ.वि.अ	श्री विश्वेश्वरप्रसाद यादव	२०३२		
४	स.कृ.वि.अ	श्री भारतेन्दु मिश्र	०३२/११	०३५/२	
५	का.मु.स.कृ.वि.अ	श्री वृक्ष लाल साह	०३५/१०	०३५/११/१	
६	स.कृ.वि.अ	श्री वृजेन्द्र सिं थापा	२०३५/१२	२०३७/४/३०	

क्र.स	पद	नाम	अवधि		कैफियत
			देखि	सम्म	
७	स.कृ.वि.अ	श्री वाबुराम रोका	२०३७/५	२०४०/७	
८	का.मु.स.कृ.वि.अ	श्री विष्णु कुमार श्रेष्ठ	२०४०/८	२०४१/३/३०	
९	स.कृ.वि.अ	श्री काजीमान डंगोल	२०४१/५	२०४२/३/३०	
१०	का.मु.स.कृ.वि.अ	श्री चन्द्र बहादुर श्रेष्ठ	२०४२/४/१	२०४२/११/३०	
११	का.मु.स.कृ.वि.अ	श्री हरेराम नेपाल	२०४२/१२/१	२०४६/२/३०	
१२	स.कृ.वि.अ	श्री टिकाराम मुलिचा	२०४६/३/१९	२०४९/३/६	
१३	का.मु.कृ.वि.अ	श्री वृक्षलाल साह	२०४९/३/७	२०४९/९/२८	
१४	का.मु.कृ.वि.अ	श्री रमेशलाल कर्ण	२०४९/१०/१	२०५१/२/१३	
१५	का.मु.कृ.वि.अ	डा. देवराज अधिकारी	२०५१/४/१६	२०५२/४/२३	
१६	स.कृ.प्र.अ	श्री शरद चन्द्र श्रेष्ठ	२०५२/५/११	२०५७/३/२५	
१७	स.कृ.प्र.अ	श्री टीकाराम मुलिचा	२०५७/९/९	२०५९/१२/११	
१८	स.कृ.प्र.अ	श्री दिनेश प्रसाद राय	२०५९/१२/११	२०६१/९/२२	
१९	ब.कृ.वि.अ	श्री ईश्वर प्रसाद रिजाल	२०६१/९/२२	२०६३/१०/३०	
२०	ब.कृ.वि.अ	श्री डण्डपाणि खनाल	२०६३/११/१०	२०६६/१/८	
२१	ब.कृ.वि.अ	श्री टंक वहादुर कार्की	२०६६/३/२२	२०६८/१२/१२	
२२	ब.कृ.वि.अ	श्री युवराज पाण्डे	२०६८/१२/१३	२०७१/६/१२	
२३	ब.कृ.वि.अ	श्री बौआलाल चौधरी	२०७१/६/२७	२०७२/७/२	
२४	ब.कृ.वि.अ	श्री राजेन्द्र प्रसाद प्रधान	२०७२/७/१०	२०७२/१०/२२	
२५	ब.कृ.वि.अ	श्री बौआलाल चौधरी	२०७२/१०/१८	२०७३/१/२०	
२६	ब.कृ.वि.अ	श्री नारायण कुमार श्रेष्ठ	२०७३/१/२०		

खण्ड ३
कृषि ज्ञान केन्द्रबाट संचालित कार्यक्रमहरुको विश्लेषण

३.१ आ.व २०७६/७७ को स्वीकृत वार्षिक विकास कार्यक्रम

बजेट उपशिर्षक नं. ३१२०१०२३/४

कार्यक्रमको नाम : कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप **बजेट रु लाखमा**

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु														
मोटरसाइकल (सवारी साधन)	३११२१	वटा	२	०.३४	५	0	0	0	२	०.३४	५	0	0	0
ल्यापटप (कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	३११२२	सेट	१	०.०७	१	१	०.०७	१	0	0	0	0	0	0
डेस्कटप (कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	३११२२	सेट	५	०.२	३	५	०.२	३	0	0	0	0	0	0
gps device, ph meter, moisture meter, refractrometer (कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेशीन औजार)	३११२२	वटा	१०	०.१	१.५	१०	०.१	१.५	0	0	0	0	0	0

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
प्रिन्टर खरिद (कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	३११२२	संख्या	२	०.०७	१	२	०.०७	१	0	0	0	0	0	0
बजारिकरण प्रवर्द्धनका लागि कृषि पकेट क्षेत्र लक्षित साना कृषि सडक तथा मर्मत (सडक पुल)	३११५१	संख्या	१०	१५.७४	२३१	0	0	0	0	0	0	१०	१५.७५	२३१
कार्यालय भवन तथा कर्मचारी आवास मर्मत सम्भार (अन्य सार्वजनिक निर्माण)	३११५९	पटक/ संख्या	२	०.३७	५.५	0	। ०	0	२	०.३७	५.५	0	0	0
कार्यालयको लागि फर्निचर तथा फिक्चर्स (कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	३११२३	पटक	१	०.३४	५	0	0	0	१	०.३४	५	0	0	0
पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्माः				**१७.२३**	**२५३**		**०.४४**	**६.५**		**१.०५**	**१५.५**		**१५.७४**	**२३१**
चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु														
अधिकृतस्तर दशौं (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.४८	७.११	१	०.१९	२.७४	१	०.१५	२.१९	१	०.१५	२.१८
अधिकृतस्तर आठौं (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	३	१.२७	१८.६७	३	०.४९	७.१८	३	०.३९	५.७४	३	०.३९	५.७५
अधिकृतस्तर सातौं (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	३	१.२२	१७.९७	३	०.४७	६.९१	३	०.३८	५.५३	३	०.३८	५.५३

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
अधिकृतस्तर छैटौं (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	४	१.४७	२१.६	४	०.५७	८.३१	४	०.४५	६.६५	४	०.४५	६.६४
सहायकस्तर पाँचौं (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.३	४.४५	१	०.१२	१.७१	१	०.०९	१.३७	१	०.०९	१.३७
ह.स.चा. पाँचौं स्तर (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.३५	५.१४	१	०.१३	१.९८	१	०.११	१.५८	१	०.११	१.५८
का. स. पाँचौं स्तर (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	३	०.८५	१२.५५	३	०.३३	४.८२	३	०.२६	३.८५	३	०.२६	३.८५
सदरमुकाम र ६ कोष भित्र (ख वर्ग) (स्थानीय भत्ता)	२११३१	केन्द्र. जिल्ला	१६	०.११	१.६	१६	०.०४	०.६	१६	०.०४	०.६	१६	०.०३	०.४
स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता (महंगी भत्त)	२११३२	जना	२०	०.३३	४.८	२०	०.११	१.६	२०	०.११	१.६	२०	०.११	१.६
समितिको बैठक भत्ता (बैठक भत्ता)	२११३४	पटक	५	०.०३	०.४	५	0	0	0	०.०३	०.४	0	0	0
अन्य विविध भत्ता (अतिरिक्त समय भत्ता)	२११३९	पटक	२०	०.१	१.४	६	०.०३	०.४	८	०.०४	०.६	६	०.०३	०.४
निजामती कर्मचारीहरुको पोशाक खर्च (कर्मचारी पोशाक)	२११२१	जना	१६	०.११	१.६	0	0	0	0	0	0	१	०.११	१.६
स्थानीय कर्मचारीको योगदानमा आधारित बीमा कोष (कर्मचारीको योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च)	२१२१३	संख्या	१६	०.०५	०.७७	४	०.०२	०.२५	४	०.०२	०.२५	४	०.०२	०.२७

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
धाराको महसुल (धाराको महसुल)	२२१११	पटक	५०००	०.०४	०.६	0	०.०१	०.२	0	०.०१	०.२	0	०.०१	०.२
बिद्युत महशुल (बिजुली महसुल)	२२१११	पटक	१०००	०.०८	१.२	0	०.०३	०.४	0	०.०३	०.४	0	०.०३	०.४
जारको पिउने पानी (पिउने पानी)	२२१११	जार	३५	०.०१	०.२१	0	0	०.०७	0	0	०.०७	0	0	०.०७
टेलिफोन महसुल (टेलिफोन महसुल)	२२११२	पटक	१५०	०.०४	०.५४	0	०.०१	०.१८	0	०.०१	०.१८	0	०.०१	०.१८
ईमेल/ इन्टरनेट/वेवसाइट महसुल (ईमेल/ इन्टरनेट/ वेवसाइट)	२२११२	पटक	१	०.०६	०.९	0	०.०२	०.३	0	०.०२	०.३	0	०.०२	०.३
कर्मचारीको सुविधाको सञ्चार खर्च (कर्मचारीको सुविधाको सञ्चार खर्च)	२२११२	जना	१५२०	०.०४	०.५५	0	०.०१	०.१५	0	०.०२	०.२५	0	०.०१	०.१५
पेट्रोल- दुई पाङ्ग्रे (इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लिटर	१००८	०.०८	१.११	0	०.०३	०.३७	0	०.०३	०.३७	0	०.०३	०.३७
डिजेल (इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लिटर	२१६०	०.१८	२.५९	0	०.०६	०.८७	0	०.०६	०.८७	0	०.०६	०.८५
मोबिल (इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लिटर	१७६.४	०.०६	०.८८	0	०.०२	०.२८	0	०.०२	०.३३	0	०.०२	०.२७
ग्याँस (इन्धन- अन्य प्रयोजन)	२२३१४	संख्या	२०	०.०२	०.३३	0	०.०१	०.११	0	०.०१	०.११	0	०.०१	०.११

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
सवारी साधन बाहेकका मेसिनरी औजारमा प्रयोग हुने इन्धन खर्च (इन्धन- अन्य प्रयोजन)	२२३१४	लिटर	४३०	०.०३	०.४७	0	०.०१	०.१६	0	०.०१	०.२	0	०.०१	०. ११
हलुका सवारी साधन मर्मत खर्च (सवारी साधन मर्मत)	२२२१३	वटा	७	०.३३	४.९	0	०.१	१.५	0	०.१३	१.९	0	०.१	१.५
दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च (सवारी साधन मर्मत)	२२२१३	वटा	६	०.१	१.५	६	०.०४	०.६	६	०.०४	०.६	६	०.०२	०.३
कम्प्यूटर/ल्यापटप मर्मत खर्च (मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च)	२२२२१	वटा	५	०.०२	०.२५	0	0	०.०७	0	०.०१	०.१	0	०.०१	०.०८
फोटोकपी/स्क्यानर मर्मत खर्च (मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च)	२२२२१	वटा	५	०.०३	०.५	0	०.०१	०.१५	0	०.०२	०.३	0	0	०.०५
सार्वजनिक सम्पत्तिको नियमित मर्मत सम्भार (भवन)	२२२३१	पटक	१	०.०५	०.७५	0	0	0	0	०.०५	०.७५	0	0	0
अन्य सम्पत्तिको नियमित सञ्चालन तथा सम्भार सम्वन्धित खर्च (अन्य)	२२२९१	पटक	१	०.०९	१.२५	0	0	0	0	०.०९	१.२५	0	0	0

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
कार्यालयमा दैनिक प्रयोगमा आउने मसलन्द सामाग्री तथा सेवा (कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	२२३११	महिना	१२	०.२४	३.५	0	०.०८	१.१७	0	०.०८	१.१७	0	०.०८	१.१७
कार्यालयको सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर सञ्चालन,नियमित सुधार तथा नविकरण (परामर्श सेवा खर्च)	२२४१२	पटक	१	०.०९	१.२५	0	0	0	१	०.०९	१.२५	0	0	0
कार्यालय सहयोगी करारमा लिने (व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	२	०.३५	५.११	२	०.१३	१.९७	२	०.११	१.५७	२	०.११	१.५७
ह.स.चा. करारमा लिने(व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	१	०.२	२.८७	१	०.०८	१.११	१	०.०६	०.८८	१	०.०६	०.८८
कार्यालयको ट्वाइलेट सफा गर्ने (अन्य सेवा)	२२४१९	पटक/ संख्या	२५	०.०४	०.५५	०	०.०१	०.१	0	०.०१	०.२२	0	०.०२	०.२३
करारका कर्मचारीहरुका लागि पोशाक (अन्य सेवा)	२२४१९	जना	३	०.०२	०.३	0	0	0	0	0	0	३	०.०२	०.३
बिउबिजन तथा विषादी खुद्रा बिक्रेता तालिम (उद्यमशीलता, रोजगारी मुलक/ सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	२२५१२	पटक	१	०.१४	२	0	0	0	१	०.१४	२	0	0	0

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
कृषकस्तर तरकारी खेति तालिम ३ दिने (उद्यमशीलता,रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	२२५१२	पटक	३	०.४१	६	३	०.४१	६	0	0	0	0	0	0
व्यवसायिक च्याउ उत्पादन तालिम ३ दिने (उद्यमशीलता ,रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	२२५१२	पटक	२	०.२७	४	१	०.१४	२	१	०.१४	२	0	0	0
फलफुल बगैंचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम ३ दिने (जनचेतना तालीम)	२२५१२	पटक	१	०.१४	२	0	0	0	१	०.१४	२	0	0	0
स्थानीय तहहरुमा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरुसंग योजना तर्जुमा तथा प्रगति समिक्षा गोष्ठी २ जिल्ला (जनचेतना तालीम)	२२५१२	पटक	१	०.०७	१	0	0	0	0	0	0	१	०.०७	१
अगुवा कृषक तालिम किवीफल खेती (४ दिने) (जनचेतना तालीम)	२२५१२	पटक	१	०.१४	२	0	0	0	१	०.१४	२	0	0	0
राष्ट्रिय धान दिवस मनाउने (प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	२२५२२	पटक	१	०.०७	१	0	0	0	0	0	0	१	०.०७	१

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
मुख्य मन्त्री उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार (प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	२२५२२	पटक/ संख्या	१	०.०७	१	0	0	0	0	0	0	१	०.०७	१
कृषक समुह/सहकारी/निजी क्षेत्र संगको साझेदारीमा नमुना कृषि फर्म स्थापनाका लागि सहयोग	२२५२२	वटा	४	४.०९	६०	०	०	०	०	०	०	४	४.०९	६०
आकस्मिक बालि संरक्षण कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	निरन्तर	२	०.१४	२	१	०.०७	१	१	०.०७	१	0	0	0
अन्तर जिल्ला कृषक भ्रमण (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक/ संख्या	१	०.२	३	0	0	0	१	०.२	३	0	0	0
कृषि प्राविधिक भ्रमण (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक/ संख्या	१	०.२४	३.५	0	0	0	१	०.२४	३.५	0	0	0
थोक तथा खुद्रा पाक्षिक मूल्य संकलन तथा विश्लेषण (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक/ संख्या	४८	०.०२	०.२४	१६	०.०१	०.०८	१६	०.०१	०.०८	१६	०.०१	०.०८
क्रप कटिंग (धान,गहुँ, मकै,आलु,तरकारी, फलफुल,आदी) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक/ संख्या	४०	०.०१	०.२	१०	0	०.०५	२०	०.०१	०.१	१०	0	०.०५

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
कृषि तथ्यांक अध्यावधिक तथा प्रकाशन (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक/ संख्या	१	०.०३	०.५	0	0	0	0	0	0	१	०.०३	०.५
निजि/सहकारी/समूहसंगको सहकार्यमा ५०% अनुदानमा बृहत्तर आलु विकास तथा विस्तार (दोलखा/रामेछाप) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	हेक्टर	१०	०.६८	१०	१०	०.६८	१०	0	0	0	0	0	0
समुह/ सहकारी/ निजी संगको सहकार्यमा कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	६.७८	९९.५	०	०	०	०	०	०	२	६.७८	९९.५
लक्षित समुदाय जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	६	०.८२	१२	0	0	0	६	०.८२	१२	0	0	0
निजि/सहकारी/समूहसंगको सहकार्यमा ५०% अनुदानमा आधुनिक फलफुल नर्सरी विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (चितवन/ मकवानपुर/काभ्रे/रामेछाप/ धादिंग) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	६.७८	९९.५	०	०	०	२	६.७८	९९.५	०	०.	०.

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
निजि/सहकारी/समूहसंगको सहकार्यमा ५०% अनुदानमा बृहत्तर आलु विकास तथा विस्तार (दोलखा शैलुङ मैलुङ्ग गाउँपालिका/ रामेछाप गोकुलगंगा गाउँपालिका) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	२३.८५	३५०	०	०	०	२	२३.८५	३५०	०	०.	०
समुह/सहकारी/ निजी क्षेत्रको सहकार्यमा आलु/ किवि रस्टिक हाउस निर्माणमा ५०% अनुदान	२२५२२	संख्या	२	१.३६	२०	०	०	०	0	0	0	२	१.३६	२०
५०% साझेदारीमा वृहत्तर कफि विस्तार तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	१	०.४१	६	०	०	०	0	0	0	१	०.४१	६
स्थानीय तह, सहकारी तथा निजी क्षेत्रको सहकार्यमा अभियानमूलक फलफूल विरुवा वृक्षारोपण कार्यक्रम (सुन्तला/ जुनार/कागती/ किवी लगायत) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	१४२१००	५.८१	८५.२६	०	०	०	७१०५०	२.९१	४२.६३	७१०५०	२.९१	४२.६३
खाद्य सुरक्षा अनुगमन प्रणाली स्थापना र संचालन (खाद्य तथा पोषण कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	०.६१	९	0	0	0	१	०.३१	४.५	१	०.३१	४.५

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
कार्यालयको बार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशन (मत्स्य सम्बन्धी कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.०७	१	0	0	0	0	0	0	१	०.०७	१
जिल्लास्तर कृषि मेला महोत्सवहरुलाई सहयोग (अन्य)	२२५२२	संख्या	३	०.१	१.५	0	0	0	३	०.१	१.५	0	0	0
साना सिंचाई, प्लास्टिक पोखरी निर्माण तथा मर्मत (अन्य)	२६४२३	क्षेत्र/ जिल्ला	१२	१.२३	१८	0	0	0	१२	१.२३	१८	0	0	0
कार्यकम्र अनुगमन निरिक्षण (अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	२४	०.४१	६.०८	८	०.१४	२	८	०.१४	२.०८	८	०.१४	२
सरुवा भएर आउदाको खर्च (आन्तरिक भ्रमण)	२२६१२	पटक	१०	०.१	१.४	0	0	0	५	०.०५	०.७	५	०.०५	०.७
कार्यालयको सवारी साधन वीमा गर्ने (वीमा सवारी साधन)	२२२१४	वटा	५	०.०७	१	0	०.०७	१	0	0	0	0	0	0
स्वागत तथा अतिथि सत्कार खर्च (स्वागत तथा अतिथि सत्कार)	२२७११	पटक	२५	०.०९	१.२५	0	०.०३	०.४२	0	०.०३	०.४२	0	०.०३	०.४१
अन्य विविध खर्च (स्वागत तथा अतिथि सत्कार)	२२७११	पटक	५	०.०२	०.२५	0	०.०१	०.०८	0	0	०.०७	0	०.०१	०.१

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
प्रस्तावनामा आधारीत साझेदारी कार्यक्रम (कृषक समूह\सहकारी) (अन्य)	२६४१३	संख्या	७	०.९५	१४	0	0	0	७	०.९५	१४	0	0	0
रातो च्याउ खेती परीक्षण अध्ययन (अन्य)	२६४१३	पटक	१	०.२	३	१	०.२	३	0	0	0	0	0	0
नमुना तरकारी फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (खाँडँदेवी र मन्थली) (अन्य)	२६४१३	संख्या	२	०.३६	२०	0	0	0	२	०.३६	२०	0	0	0
नमुना किवी फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (सुनापति र गोकुलगंगा) (अन्य)	२६४१३	संख्या	२	१.३६	२०	0	0	0	२	१.३६	२०	0	0	0
मोडेल फर्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (अलैची, किवी चिया,कफी) (अन्य)	२६४१३	संख्या	६	४.०९	६०	२	१.३६	२०	२	१.३६	२०	२	१.३६	२०
कफी उत्पादन प्रवर्द्धनका लागि नर्सरी तथा सिंचाइमा सहयोग कार्यक्रम (दोलखा जिल्ला) (अन्य)	२६४२३	संख्या	१	१.४२	२०.९	0	0	0	१	१.४२	२०.९	0	0	0
किवी बगैचामा थाँक्रो व्यवस्थापनका लागि पोलमा अनुदान (अन्य)	२६४२३	संख्या	१३६२०	९.२८	१३६.२	0	0	0	१३६२०	९.२८	१३६.२	0	0	0
चालु कार्यक्रमको जम्मा				८२.७६	१२१४.४२		६.२८	९१.८९		५६.०२	८२१.८१		२०.५३	३००.७३
कुल जम्मा खर्च				**१००**	**१४६७.४२**		**६.७२**	**९८.३९**		**५७.०७**	**८३७.३१**		**३६.२७**	**५३१.७३**

बजेट उपशिर्षक नं. ३१२००१२०
कार्यक्रमः भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (संघिय सशर्त अनुदान)

बजेटः रु लाखमा

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक			तेस्रो चौमासिक		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु														
मसलन्द खर्च	२२३११	पटक	३	०.११	१.५	१	0	०.५	१	०.०४	०.५	१	०.०४	०.५
प्राँगारिक खेती सम्बन्धी जिल्लास्तर कार्यशाला गोष्ठी (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.११	१.५	१	०.1	१.५	0	0	0	0	0.00	0
कृषक स्तरीय प्राङगारिक खेती तालिम ३ दिने (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.१५	२	१	०.१५	२	0	0	0	0	0.00	0
प्राँगारिक खेती सम्बन्धी जिल्लास्तरीय तथ्याङ्क सङ्कलन तथा प्रतिवेदन तयारी (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.०४	०.५	0	0.00	0	0	0	0	१	०.०४	०.५
प्राङ्गारिक उत्पादन प्रविधि सम्बन्धि प्रकाशन (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.०७	१	0	0.00	0	0	0	0	१	०.०७	१
प्राँगारिक खेती सम्बन्धी सन्चार माध्यमबाट प्रचार प्रसार (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	६	०.०४	०.६	२	०.०१	०.२	२	०.०१	०.२	२	०.०१	०.२

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक			तेस्रो चौमासिक		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
कृषक तथा प्रविधिक अध्ययन अवलोकन भ्रमण (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.२६	३.५	0	0.00	0	0	0	0	१	०.२६	३.५
प्राङ्गारिक सहजकर्ता सेवा करार (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	जना	१	०.१९	२.६	१	०.१९	२.६	0	0	0	0	0.00	0
प्राङ्गारिक उत्पादनमा राख्ने लोगो छपाई (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.०४	०.५	0	0.00	0	१	०.०४	०.५	0	0.00	0
प्राङ्गारिक उत्पादन का लागि प्लाष्टिक घर निर्माण/ विस्तार अनुदान (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	१६	७.६८	१०४.८	४	१.९२	२६.२	५	२.४	३२.७५	७	३.३६	४५.८५
प्राङ्गारिक खेती परीक्षण कार्यक्रम (Pilot Program) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	२.०५	२८	१	१.०३	१४	१	१.०३	१४	0	0.00	0
पुरानो प्राङ्गारिक खेती परीक्षण कार्यक्रम (Pilot Program) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	०.२९	४	१	०.१५	२	१	०.१५	२	0	0.00	0
समुह वा सहकारीका लागि खुल्ला जमिनमा "प्राङ्गारिक उत्पादन"(कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	२.०५	२८	१	१.०३	१४	१	१.०३	१४	0	0.00	0

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक			तेस्रो चौमासिक		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
एकल फार्मको लागि खुल्ला जमीनमा "प्राङ्गारिक उत्पादन" (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	४	०.५९	८	0	0.00	0	0	0	0	४	०.५९	८
प्राङ्गारिक On farm Market Outlet निर्माण (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	१	०.३७	५	0	0.00	0	१	०.३७	५	0	0.00	0
रैथाने बालीको परिकार एवम् अन्न वा पिठोको बजारिकरण गर्ने चाहनेको लागी प्याकीङ्ग तथा लेबलिङ्गका सामाग्रिका लागि ८५ प्रतिशत अनुदान (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.२३	३.२०	0	0.00	0.00	0	0.00	0.00	१	०.२३	३.२०
प्रङ्गारिक कृषि उपजका लागी प्रतिफलमा आधारित प्रोतसाहन अनुदान कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	रोपनी	१५०	०.२२	३	0	0.00	0.00	५०	०.०७	१	१००	०.१५	२
प्रङ्गारिक कार्यक्रमहरुको अनुगमन निरीक्षण तथा प्रतिवेदन	२२६११	पटक	३	०.१५	२	१	०.०५	०.६५	१	०.०५	०.७५	१	०.०४	०.६

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोस्रो चौमासिक			तेस्रो चौमासिक		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
अनुगमन निरीक्षण तथा प्रतिवेदन (भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	१०	०.३७	५	०	0.00	०	५	०.१८	२.५	५	०.१८	२.५
पकेट ब्लक कार्यक्रम सञ्चालनका लागि व्यवस्थापन खर्च (विविध खर्च)	२२७११	पटक	२	०.१५	२	0	0.00	0	१	०.०७	१	१	०.०७	१
आ.व ०७६।०७७ मा नँया पकेटहरु सञ्चालनका लागि सर्शत अनुदान	२६४१३	संख्या	३४	३५.१९	४८०.०८	0	0.00	0	१७	१७.५९	२४०.०४	१७	१७.५९	२४०.०४
आ.व ०७६।०७७ मा नँया ब्लकहरु सञ्चालनका लागि सर्शत अनुदान	२६४१३	संख्या	७	२५.६५	३५०	0	0.00	0.00	३	१०.९९	१५०	४	१४.६६	२००
आ.व ०७५।०७६ सम्म सञ्चालन भएका पुराना पकेटहरुको लागि सर्शत अनुदान	२६४१३	संख्या	२२	१२.३५	१६८.५२	0	0.00	0.000	११	६.१८	८४.२६	११	६.१८	८४.२६
आ.व ०७५।०७६ सम्म सञ्चालन भएका पुराना ब्लकहरुको लागि सर्शत अनुदान	२६४१३	संख्या	६	११.६५	१५९	0	0.00	0.000	३	५.८३	७९.५०	३	५.८३	७९.५०
चालु खर्च कार्यक्रमको जम्माः				१००	१३६४.३		४.६७	६३.६५		४६.०३	६२८.००		४९.३०	६७२.६५
कुल जम्मा खर्च				**१००**	**१३६४.३**		**४.६७**	**६३.६५**		**४६.०३**	**६२८**		**४९.३**	**६७२.६५**

३.२ आ.व २०७६/७७ को वार्षिक लक्ष्य र प्रगति

बजेट उपशिर्षक नं. ३१२०१०२३
कार्यक्रमको नाम : कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप

बजेट रु लाखमा

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु								
मोटरसाइकल(सवारी साधन)	३११२१	वटा	२	०.३४	५	२	०.३४	४.४२
ल्यापटप (कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	३११२२	सेट	१	०.०७	१	२	०.०७	
डेस्कटप (कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	३११२२	सेट	५	०.२	३	२	०.२	६.४९९
gps device, ph meter, moisture meter,refractrometer(कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	३११२२	वटा	१०	०.१	१.५	७	०.१	
प्रिन्टर खरिद(कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	३११२२	संख्या	२	०.०७	१	२	०.०७	
बजारिकरण प्रवर्द्धनका लागि कृषि पकेट क्षेत्र लक्षित साना कृषि सडक तथा मर्मत (सडक पुल)	३११५१	संख्या	१०	१५.७४	२३१	९	१४.१७	१३७.६३
कार्यालय भवन तथा कर्मचारी आवास मर्मत सम्भार(अन्य सार्वजनिक निर्माण)	३११५९	पटक/संख्या	२	०.३७	५.५	२	०.३७	४.७७
कार्यालयको लागि फर्निचर तथा फिक्चर्स(कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	३११२३	पटक	१	०.३४	५	१	0.34	४.९५

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
पूंजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्माः				१७.२३	२५३.		१५.६६	१५८.२७
चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु								
कार्यालयको सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर सञ्चालन,नियमित सुधार तथा नविकरण(परामर्श सेवा खर्च)	२२४१२	पटक	१	०.०९	१.२५	0	0	0
कार्यालय सहयोगी करारमा लिने(व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	२	०.३५	५.११	२	०.१३	१.९७
ह.स.चा. करारमा लिने(व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	१	०.२	२.८७	१	०.०८	१.११
कार्यालयको ट्वाइलेट सफा गर्ने(अन्य सेवा)	२२४१९	पटक/संख्या	२५	०.०४	०.५५	०	०	0
करारका कर्मचारीहरुका लागि पोशाक(अन्य सेवा)	२२४१९	जना	३	०.०२	०.३	0	0	0
बिउबिजन तथा विषादी खुद्रा बिक्रेता तालिम(उद्यमशीलता ,रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	२२५१२	पटक	१	०.१४	२	१	०.१४	२
कृषकस्तर तरकारी खेति तालिम ३ दिने(उद्यमशीलता ,रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	२२५१२	पटक	३	०.४१	६	३	०.४१	६
व्यवसायिक च्याउ उत्पादन तालिम ३ दिने(उद्यमशीलता ,रोजगारी मुलक/सशक्तिकरण/सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	२२५१२	पटक	२	०.२७	४	१	०.२७	४
फलफुल बगैंचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम ३ दिने(जनचेतना तालीम)	२२५१२	पटक	१	०.१४	२	१	०.१४	२
स्थानीय तहहरुमा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरुसंग योजना तर्जुमा तथा प्रगति समिक्षा गोष्ठी २ जिल्ला(जनचेतना तालीम)	२२५१२	पटक	१	०.०७	१	0	0	0

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
अगुवा कृषक तालिम किवीफल खेती (४ दिने) (जनचेतना तालीम)	२२५१२	पटक	१	०.१४	२	0	0	0
राष्ट्रिय धान दिवस मनाउने(प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	२२५२२	पटक	१	०.०७	१	१	०.०७	१
मुख्य मन्त्री उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार(प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	२२५२२	पटक/संख्या	१	०.०७	१	0	0	0
कृषक समुह/सहकारी/निजी क्षेत्र संगको साझेदारीमा नमुना कृषि फर्म स्थापनाका लागि सहयोग	२२५२२	वटा	४	४.०९	६०	४	४.०९	१०.३
आकस्मिक बालि संरक्षण कार्यक्रम(कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	निरन्तर	२	०.१४	२	२	०.१४	१.७
अन्तर जिल्ला कृषक भ्रमण(कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक/संख्या	१	०.२	३	0	0	0
कृषि प्राविधिक भ्रमण(कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक/संख्या	१	०.२४	३.५	0	0	0
थोक तथा खुद्रा पाक्षिक मूल्य संकलन तथा विश्लेषण(कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक/संख्या	४८	०.०२	०.२४	४८	०.०२	०.२४
क्रप कटिंग (धान,गहुँ, मकै,आलु,तरकारी, फलफुल,आदी) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक/संख्या	४०	०.०१	०.२	४०	०.०१	०.२
कृषि तथ्यांक अध्यावधिक तथा प्रकाशन(कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक/संख्या	१	०.०३	०.५	0	0	0
निजि/सहकारी/समूहसंगको सहकार्यमा ५०% अनुदानमा बृहत्तर आलु विकास तथा विस्तार (दोलखा/रामेछाप) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	हेक्टर	१०	०.६८	१०	१०	०.६८	९.५८
समुह/ सहकारी/ निजी संगको सहकार्यमा कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	६.७८	९९.५	२	६.७८	५०.४१

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
लक्षित समुदाय जिविकोपार्जन सहयोग कार्यक्रम(कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	६	०.८२	१२	0	0	0
निजि/सहकारी/समूहसंगको सहकार्यमा ५०% अनुदानमा आधुनिक फलफुल नर्सरी विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (चितवन/मकवानपुर/काभ्रे/रामेछाप/धादिंग) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	६.७८	९९.५	१	३.३९	४६.७२
निजि/सहकारी/समूहसंगको सहकार्यमा ५०% अनुदानमा बृहत्तर आलु विकास तथा विस्तार (दोलखा शैलुङ मैलुङ्ग गाउँपालिका/ रामेछाप गोकुलगंगा गाउँपालिका) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	२३.८५	३५०	०	०	०
समुह/सहकारी/ निजी क्षेत्रको सहकार्यमा आलु/किवि रस्टिक हाउस निर्माणमा ५०% अनुदान	२२५२२	संख्या	२	१.३६	२०	२	१.३६	१९.३१
५०% साझेदारीमा वृहत्तर कफि विस्तार तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	१	०.४१	६	०	०	०
स्थानीय तह, सहकारी तथा निजी क्षेत्रको सहकार्यमा अभियानमूलक फलफूल विरुवा वृक्षारोपण कार्यक्रम (सुन्तला/ जुनार/कागती/किवी लगायत) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	१४२१००	५.८१	८५.२६	६२००	०.२५	१.५५
खाद्य सुरक्षा अनुगमन प्रणाली स्थापना र संचालन (खाद्य तथा पोषण कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	०.६१	९	0	0	0
कार्यालयको बार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशन(मत्स्य सम्बन्धी कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.०७	१	0	0	0
जिल्लास्तर कृषि मेला महोत्सवहरुलाई सहयोग (अन्य)	२२५२२	संख्या	३	०.१	१.५	२	०.०७	१

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
साना सिंचाई, प्लास्टिक पोखरी निर्माण तथा मर्मत(अन्य)	२६४२३	क्षेत्र/जिल्ला	१२	१.२३	१८	१	०.१	१.३४
प्रस्तावनामा आधारीत साझेदारी कार्यक्रम (कृषक समूह\ सहकारी)(अन्य)	२६४१३	संख्या	७	०.९५	१४	६	०.८१	८.८
रातो च्याउ खेती परीक्षण अध्ययन(अन्य)	२६४१३	पटक	१	०.२	३	१	०.२	२.९५
नमुना तरकारी फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (खाँडँदेवी र मन्थली)(अन्य)	२६४१३	संख्या	२	०.३६	२०	२	०.३६	१०.४६
नमुना किवी फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (सुनापति र गोकुलगंगा)(अन्य)	२६४१३	संख्या	२	१.३६	२०	१	०.६८	७.५१
मोडेल फर्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (अलैची, किवी चिया,कफी)(अन्य)	२६४१३	संख्या	६	४.०९	६०	६	४.०९	३७.५३
कफी उत्पादन प्रवर्द्धनका लागि नर्सरी तथा सिंचाइमा सहयोग कार्यक्रम (दोलखा जिल्ला)(अन्य)	२६४२३	संख्या	१	१.४२	२०.९	0	0	0
किवी बगैचामा थाँक्रो व्यवस्थापनका लागि पोलमा अनुदान (अन्य)	२६४२३	संख्या	१३६२०	९.२८	१३६.२	१३३००	९.०६	१२७.१७
चालु कार्यक्रमको जम्मा				७२.९	१०८४.३८		२६.४८	३५३.८५
कुल जम्मा खर्च				९०.१३	१३३७.३८		४२.१४	५१२.११९

बजेट उपशिर्षक नं. ३१२००१२०
कार्यक्रम: भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (संघ शसर्त अनुदान)

बजेट: रु लाखमा

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु								
प्राँगारिक खेती सम्बन्धी जिल्लास्तर कार्यशाला गोष्ठी (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.११	१.५	०	०	०
कृषक स्तरीय प्राङगारिक खेती तालिम ३ दिने (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.१५	२	०	०	०
प्राँगारिक खेती सम्बन्धी जिल्लास्तरीय तथ्याङ्क सङ्कलन तथा प्रतिवेदन तयारी (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.०४	०.५	०	०	०
प्राङ्गारिक उत्पादन प्रविधि सम्बन्धि प्रकाशन (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.०७	१	१	०.०७	१
कृषक तथा प्रविधिक अध्ययन अवलोकन भ्रमण (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.२६	३.५	0	0	0
प्राङ्गारिक सहजकर्ता सेवा करार (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	जना	१	०.१९	२.६	०	०	०
प्राङ्गारिक उत्पादनमा राख्ने लोगो छपाई (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.०४	०.५	0	0	0
प्राङ्गारिक उत्पादन का लागि प्लाष्टिक घर निर्माण/विस्तारमा अनुदान (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	१६	७.६८	१०४.८	१६	७.६८	३६.१४
प्राङ्गारिक खेती परीक्षण कार्यक्रम (Pilot Program) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	२.०५	२८	२	२.०५	१५.१६
पुरानो प्राङ्गारिक खेती परीक्षण कार्यक्रम (Pilot Program) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	०.२९	४	०	०	०

कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	बार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
समुह वा सहकारीका लागि खुल्ला जमिनमा "प्राङ्गारिक उत्पादन"(कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	२.०५	२८	२	२.०५	१९.९
एकल फार्मको लागि खुल्ला जमीनमा "प्राङ्गारिक उत्पादन" (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	४	०.५९	८	३	०.४४	३.४३
प्राङ्गारिक On farm Market Outlet निर्माण (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	१	०.३७	५	0	0	0
रैथाने बालीको परिकार एवम् अन्न वा पिठोको बजारिकरण गर्ने चाहनेको लागी प्याकीङ्ग तथा लेबलिङ्गका सामाग्रिका लागि ८५ प्रतिशत अनुदान (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.२३	३.२	0	0	0
प्रङ्गारिक कृषि उपजका लागी प्रतिफलमा आधारित प्रोतसाहन अनुदान कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	रोपनी	१५०	०.२२	३	0	0	0
आ.व ०७६।०७७ मा नँया पकेटहरु सञ्चालनका लागि सर्शत अनुदान	२६४१३	संख्या	३४	३५.१९	४८०.०८	२०	२०.७	९२.३६
आ.व ०७६।०७७ मा नँया ब्लकहरु सञ्चालनका लागि सर्शत अनुदान	२६४१३	संख्या	७	२५.६५	३५०	४	१४.६६	२६.०७
आ.व ०७५।०७६ सम्म सञ्चालन भएका पुराना पकेटहरुको लागि सर्शत अनुदान	२६४१३	संख्या	२२	१२.३५	१६८.५२	१४	७.८६	५०.६२
आ.व ०७५।०७६ सम्म सञ्चालन भएका पुराना ब्लकहरुको लागि सर्शत अनुदान	२६४१३	संख्या	६	११.६५	१५९	३	५.८३	५०.१
चालु खर्च कार्यक्रमको जम्माः				९९.१८	१३५३.२		६१.३४	२९४.७८
कुल जम्मा खर्च				९९.१८	१३५३.२		६१.३४	२९४.७८

३.२ आ.व २०७७।७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम
बजेट उपशिर्षक नं. ३१२०१०२३
कार्यक्रम: कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप

बजेट रु लाखमा

कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक			दोश्रो चौमासिक			तेश्रो चौमासिक		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
पुजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु														
कार्यालय भवन तथा कर्मचारी आवास मर्मत सम्भार	३११६१	संख्या	२	०.२६	३	२	०.२६	३	०	०	०	०	०	०
गाडी खरिद	३११२१	वटा	१	३.४४	४०	१	३.४४	४०	०	०	०	०	०	०
स्कुटर खरिद	३११२१	संख्या	१	०.२२	२.५	१	०.२२	२.५	०	०	०	०	०	०
ल्यापटप खरिद	३११२१	सेट	२	०.१७	२	२	०.१७	२	०	०	०	०	०	०
फोटोकपी मेशिन खरिद	३११२२	संख्या	१	०.०९	१	१	०.०९	१	०	०	०	०	०	०
UPS खरिद	३११२२	संख्या	३	०.०४	०.४५	३	०.०४	०.४५	०	०	०	०	०	०
फर्निचर खरिद	३११२३	संख्या	२८	०.१७	२	२८	०.१७	२	०	०	०	०	०	०
पूजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा				४.३९	५०.९५		४.३९	५०.९५	०	०	०	०	०	०
चालु खर्च अन्तरगतका कार्यक्रमहरु														
अधिकृतस्तर दशौं(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.६१	७.११	१	०.२४	२.७४	१	०.१९	२.१९	१	०.२	२.१८
अधिकृतस्तर आठौं(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	३	१.६१	१८.६७	३	०.६२	७.१८	३	०.४९	५.७४	३	०.५	५.७५
अधिकृतस्तर सातौं(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	३	१.५५	१७.९७	३	०.६	६.९१	३	०.४८	५.५३	३	०.५	५.५३
अधिकृतस्तर छैटौं(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	४	१.८६	२१.६	४	०.७२	८.३१	४	०.५७	६.६५	४	०.६	६.६४

कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक			दोश्रो चौमासिक			तेश्रो चौमासिक		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
सहायकस्तर पाँचौं(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.३८	४.४५	१	०.१५	१.७१	१	०.१२	१.३७	१	०.१	१.३७
ह.स.चा. पाँचौं स्तर(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.४४	५.१४	१	०.१७	१.९८	१	०.१४	१.५८	१	०.१	१.५८
का. स. पाँचौं स्तर(स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	३	१.०८	१२.५२	३	०.४२	४.८२	३	०.३३	३.८५	३	०.३	३.८५
सदरमुकाम र ६ कोष भित्र (ख वर्ग)(स्थानीय भत्ता)	२११३१	केन्द्र, जिल्ला	१६	०.१४	१.६	०	०.०५	०.६	०	०.०५	०.६	०	०	०.४
स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता(महंगी भत्त)	२११३२	जना	१६	०.३३	३.८४	१६	०.११	१.२८	१६	०.११	१.२८	१६	०.१	१.२८
समितिको बैठक भत्ता(बैठक भत्ता)	२११३४	पटक	५	०.०३	०.४	०	०	०	०	०.०३	०.४	०	०	०
प्रसुती स्याहार भत्ता	२११३९	जना	१०	०.०४	०.५	४	०.०२	०.२	४	०.०२	०.२	२	०	०.१
पाले पहरा भत्ता	२११३९	जना	१	०.०२	०.२८	१	०.०१	०.१	१	०.०१	०.१	१	०	०.०८
निजामती कर्मचारीहरुको पोशाक खर्च(कर्मचारी पोशाक)	२११२१	जना	१६	०.१४	१.६	०	०	०	०	०	०	१	०.१	१.६
स्थानीय कर्मचारीको योगदानमा आधारित बीमा कोष (कर्मचारीको योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च)	२१२१३	संख्या	१६	०.०७	०.७७	१६	०.०२	०.२५	१६	०.०२	०.२५	१६	०	०.२७
धाराको महसुल(धाराको महसुल)	२२१११	महिना	१२	०.०५	०.६	०	०.०२	०.२	०	०.०२	०.२	०	०	०.२
बिद्युत महशुल(बिजुली महसुल)	२२१११	महिना	१२	०.१	१.२	०	०.०३	०.४	०	०.०३	०.४	०	०	०.४
जारको पिउने पानी(पिउने पानी)	२२१११	महिना	१२	०.०२	०.२६	०	०.०१	०.०८	०	०.०१	०.०८	०	०.१	०.१
टेलिफोन महसुल(टेलिफोन महसुल)	२२११२	महिना	१२	०.०५	०.५८	०	०.०२	०.१९	०	०.०२	०.१९	०	०	०.२
कार्यालय प्रमुखलाई अफिसियल नम्बरमा संचार खर्च	२२११२	महिना	१	०.०१	०.०६	१	०	०.०२	१	०	०.०२	१	०	०.०२

कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक			दोश्रो चौमासिक			तेश्रो चौमासिक		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
सूचना अधिकारिको लागी मासिक संचार खर्च	२२११२	जना	१	०.०१	०.०६	१	०	०.०२	१	०	०.०२	१	०	०.०२
कार्यालय प्रयोजनका लागी टेलिफोन/ इन्टरनेट/ वेवसाइट (संचार सेवा जडान खर्च)	२२११२	पटक	१	०.०८	०.९	०	०.०३	०.३	०	०.०३	०.३	०	०	०.३
पेट्रोल- दुई पाङ्ग्रे(इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लिटर	८४०	०.०८	०.९२	२८०	०.०३	०.३१	२८०	०.०३	०.३१	२८०	०	०.३१
डिजेल(इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लिटर	२४००	०.२१	२.४	८००	०.०७	०.८	८००	०.०७	०.८	८००	०.१	०.८
मोबिल(इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लिटर	५२	०.०३	०.३६	१	०.०१	०.१२	१	०.०१	०.१२	१	०	०.१२
ग्याँस(इन्धन- अन्य प्रयोजन)	२२३१४	संख्या	२०	०.०३	०.३	७	०.०१	०.१	७	०.०१	०.१	६	०	०.१
सवारी साधन बाहेकका मेसिनरी औजारमा प्रयोग हुने इन्धन खर्च(इन्धन- अन्य प्रयोजन)	२२३१४	लिटर	४३०	०.०४	०.४७	०	०.०१	०.१६	०	०.०२	०.२	०	०	०.११
हलुका सवारी साधन मर्मत खर्च(सवारी साधन मर्मत)	२२२१३	वटा	१	०.२६	३	१	०.०९	१	१	०.०९	१	१	०.१	१
दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च(सवारी साधन मर्मत)	२२२१३	वटा	७	०.०६	०.७	७	०.०२	०.२२	७	०.०२	०.२५	७	०	०.२३
कम्प्युटर/ल्यापटप मर्मत खर्च(मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च)	२२२२१	वटा	१०	०.०२	०.२	१०	०.०१	०.०७	१०	०.०१	०.०७	१०	०	०.०६
फोटोकपी/स्क्यानर मर्मत खर्च(मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च)	२२२२१	वटा	५	०.०४	०.०५	०	०.०१	०.१५	०	०.०३	०.३	०	०	०.०५
सार्वजनिक सम्पत्तिको नियमित मर्मत सम्भार(भवन)	२२२३१	वटा	१	०.०६	०.७५	०	०	०	०	०.०६	०.७५	०	०	०

कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक			दोश्रो चौमासिक			तेश्रो चौमासिक		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
अन्य सम्पत्तिको नियमित सञ्चालन तथा सम्भार सम्वन्धित खर्च(अन्य)	२२२९१	पटक	१	०.०९	१	०	०	०	१	०.०९	१	०	०	०
कार्यालयमा दैनिक प्रयोगमा आउने मसलन्द सामाग्री तथा सेवा(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	२२३११	महिना	१२	०.३१	३.६	४	०.१	१.२	४	०.१	१.२	४	०.१	१.२
कार्यालय सहयोगी करारमा लिने(व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	२	०.४४	५.११	२	०.१५	१.७५	२	०.१५	१.७५	२	०.१	१.६१
ह.स.चा. करारमा लिने(व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	१	०.२५	२.८७	१	०.१	१.११	१	०.०८	०.८८	१	०.१	०.८८
करारका कर्मचारीहरुका लागि चाड पर्व खर्च	२२४१३	संख्या	३	०.०६	०.६६	३	०.०६	०.६६	०	०	०	०	०	०
कार्यालयको ट्वाइलेट सफा गर्ने(अन्य सेवा)	२२४१९	पटक/ संख्या	२५	०.०५	०.५५	०	०.११	०.१	०	०.०२	०.२२	०	०	०.२३
कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि तालिम (कर्मचारी दक्षता वृद्धि तालिम प्रमाण पत्र दिने)	२२५११	पटक	२	०.०४	०.५	०	०	०	२	०.०४	०.५	०	०	०
कृषकस्तर तरकारी खेति तालिम ३ दिने	२२५१२	पटक	१	०.१७	२	०	०	०	१	०.१७	२	०	०	०
कृषि यन्त्रीकरण मर्मत तालिम ३ दिने	२२५१२	पटक	१	०.१७	२	०	०	०	१	०.१७	२	०	०	०
स्थानीय तहहरुमा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरुसंग योजना तर्जुमा तथा प्रगति समिक्षा गोष्ठि	२२५२२	पटक	२	०.१७	२	०	०	०	१	०.०९	१	१	०.१	१
राष्टिय धान दिवस मनाउने	२२५२२	पटक	१	०.०४	०.५	०	०	०	०	०	०	१	०	०.५
आकस्मिक बालि संरक्षण कार्यक्रम	२२५२२	निरन्तर	२	०.१७	२	१	०.०९	१	१	०.०९	१	०	०	०

कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक			दोश्रो चौमासिक			तेश्रो चौमासिक		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
अन्तर जिल्ला कृषक भ्रमण	२२५२२	पटक/ संख्या	१	०.२६	३	०	०	०	१	०.२६	३	०	०	०
थोक तथा खुद्रा पाक्षिक मुल्य संकल्न तथा विश्लेषण	२२५२२	पटक/ संख्या	४८	०.०२	०.२४	१६	०.०१	०.०८	१६	०.०१	०.०८	१६	०	०.१६
क्रप कटिङ्ग	२२५२२	पटक/ संख्या	४०	०.०२	०.२	१०	०	०.०५	२०	०.०१	०.१	१०	०	०.०५
राष्ट्रपति उत्कृष्ट कृषक पुरष्कार	२२५२२	पटक	१	०.०४	०.५	१	०.०४	०.५	०	०	०	०	०	०
कार्यालय परिसर भित्र प्रविधि प्रदर्शन स्थल स्थापना	२२५२२	प्याकेट	१	०.१३	१.५	१	०.१३	१.५	०	०	०	०	०	०
कृषि तथ्याङ्क संकल्लन तथा प्रशोधन	२२५२२	पटक	१	०.२६	३	०	०	०	१	०.२६	३	०	०	०
रेडियो, एफ एम, अनलाइन कृषि पत्रिका मार्फत कृषि प्रविधि प्रचार प्रसार कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१२	०.२६	३	४	०.०९	१	४	०.०९	१	४	०.१	१
जिल्ला स्तर कृषि मेला महोत्सवलाई सहयोग	२२५२२	संख्या	३	०.०६	०.७५	०	०	०	३	०.०६	०.७५	०	०	०
कार्यालयको वार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	०.०६	०.७५	१	०.०६	०.७५	०	०	०	०	०	०
कार्यक्रम अनुगमन निरीक्षण (अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्यन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	२४	०.५२	६.०८	८	०.१७	२	८	०.१८	२.०८	८	०.२	२
सरुवा भएर आउदाको खर्च	२२६१२	पटक	१०	०.१२	१.४	०	०	०	५	०.०६	०.७	५	०.१	०.७
हलुवा सवारी साधन बिमा/ नविकरण	२२२१४	वटा	१	०.२६	३	१	०.२६	३	०	०	०	०	०	०
दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन बिमा/ नविकरण	२२२१४	वटा	७	०.०४	०.४९	७	०.०४	०.४९	०	०	०	०	०	०
स्वागत तथा अतिथि सत्कार खर्च	२२७११	पटक	१२	०.१	१.२	४	०.०३	०.४	४	०.०३	०.४	४	०	०.४

कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक			दोश्रो चौमासिक			तेश्रो चौमासिक		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
अन्य विविध खर्च	२२७११	पटक	५	०.०३	०.४	२	०.०१	०.१६	२	०.०१	०.१६	१	०	०.०८
उन्नत विउ उत्पादन तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रममा रु २०/के जी का दरले प्रोतसाहन रकम (धान ११ हे, मकै १६ हे, गहु १३ हे) (रामेछाप)	२६४१३	हेक्टर	४०	१.६३	१८.९८	१६	०.६३	७.३६	११	०.५३	६.१६	१३	०.५	५.४६
उन्नत विउ उत्पादन तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रममा रु २०/के जी का दरले प्रोतसाहन रकम (मकै ५ हे, गहु १४ हे) (दोलखा)	२६४१३	हेक्टर	१९	०.७	८.१८	५	०.२	२.३	०	०	०	१४	०.५	५.८८
गत आ व मा संचालित एक निर्वाचन क्षेत्र एक मोडेल फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रमको निरन्तरता	२६४१३	संख्या	४	३.४४	४०	२	१.७२	२०	२	१.७२	२०	०	०	०
५० प्रतिशत साझेदारीमा लसुन विशेष कार्यक्रम संचालन (यार्सा भिर्गे, दोलखा)	२६४१३	संख्या	१	०.४३	५	१	०.४३	५	०	०	०	०	०	०
५० प्रतिशत साझेदारीमा किवि विशेष कार्यक्रम संचालन (चंखु, दोलखा)	२६४१३	संख्या	१	०.४३	५	०	०	०	१	०.४३	५	०	०	०
५० प्रतिशत साझेदारीमा अलैची विशेष कार्यक्रम संचालन (मेल्ङ ४, तितेचौर, दोलखा)	२६४१३	संख्या	१	०.४३	५	०	०	०	१	०.४३	५	०	०	०
स्थानीय तहको समन्वय तथा सहकारी/समुह/निजि क्षेत्रको ५० प्रतिशत साझेदारीमा चिया खेती विस्तार कार्यक्रम (रामेछाप जिल्ला)	२६४१३	पटक	१	०.४३	५	०	०	०	१	०.४३	५	०	०	०

कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक			दोश्रो चौमासिक			तेश्रो चौमासिक		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
दोलखाको गौरीशंकर गाउँपालिकामा साझेदारीमा सामुहिक खेती प्रवर्द्धन	२६४१३	संख्या	१	८.६१	१००	१	८.६१	१००	०	०	०	०	०	०
कार्यालयको घर भाडा	२८१४२	संख्या	६	०.२२	२.५२	६	०.०७	०.८४	६	०.०७	०.८४	६	०.१	०.८४
समूह/सहकारी/निजी क्षेत्रको ५० प्रतिशत साझेदारीमा साना मेशिनरी औजार वितरण (कृषि - खेतीको साथै सिचाइ प्रयोजन र पशु चिकित्सा सम्बन्धी उपकरण तथा मेशीन औजार)	२६४२३	पटक	१	१७.२२	२००	१	१७.२	२००	०	०	०	०	०	०
उच्च प्रविधियुक्त संरक्षित संरचनामा तरकारी खेती (Doubling Productivity Polyhouse/Net house) (रामेछाप/दोलखा)	२६४२३	रोपनी	२८	१२.७१	१४७.५६	२८	६.३५	७३.७८	२८	६.३५	७३.८	०	०	०
साना सिँचाइ कार्यक्रम	२६४२३	संख्या	१०	१.२९	१५	०	०	०	१०	१.२९	१५	०	०	०
मागमा आधारित सौर्य सिँचाइ कार्यक्रम	२६४२३	संख्या	५०	१७.२२	२००	२५	८.६१	१००	२५	८.६१	१००	०	०	०
स्थानीय तह (सहकारी /समूह / निजी क्षेत्रको ५० प्रतिशत साझेदारीमा रष्टिक हाउस निर्माण (५० मे.टन माथि) (गोकुलगंगा गा.पा ३,दोरम्बा गा.पा, सुनापति गा.पा, जिरी न.पा,भिमेश्वर न.पा ९, कालिन्चोक गा.पा ३, गौरीशंकर गा. पा, उमाकुण्ड गा.पा, मेलुङ्ग गा. पा ३ र विगु गा.पा)	२६४२३	संख्या	१०	१७.२२	२००	०	०	०	१०	१७.२	२००	०	०	०
चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				९५.५७	११०९.८		४८.७९	५६५.२५		४२.०७	४८८.४५		४.९७	५६.६४
कुल जम्मा खर्च				१००	११६०.७५		५३.१८	६१६.२		४२.०७	४८८.४५		४.९७	५६.६४

बजेट उपशिर्षक नं.: ३१२००१२०
कार्यक्रम: भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (संघ शसर्त अनुदान)

बजेट रु लाखमा

कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक			दोश्रो चौमासिक			तेश्रो चौमासिक		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु														
अनुगमन (निरीक्षण तथा प्रतिवेदन अनुगमन मुल्याङ्कन) मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन खर्च	२२६११	पटक	३	०.६६	३.५	१	०.२२	१.१६	१	०.२२	१.१६	१	०.२२	१.१८
ब्लक कार्यक्रम संचालनका लागि व्यवस्थापन खर्च	२२७११	पटक	३	०.४७	२.५	१	०.१६	०.८३	१	०.१६	०.८३	१	०.१६	०.८४
रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम														
रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन	२२५२२	पटक	२	०.६६	३.५	१	०.३३	१.७५	१	०.३३	१.७५	०	०	०
प्राङ्गारिक मिसन कार्यक्रम														
प्राङ्गारिक खेती सम्बन्धी जिल्लास्तरीय कार्यशाला गोष्ठी	२२५२२	पटक	१	०.२८	१.५	०	०	०	०	०	०	१	०.२८	१.५
कृषक स्तरीय प्राङ्गारिक खती तालिम ३ दिने	२२५२२	पटक	१	०.३८	२	०	०	०	०	०	०	१	०.३८	२
प्राङ्गारिक खेती सम्बन्धी जिल्लास्तरीय तथ्याङ्क संकलन तथा प्रतिवेदन तयारी	२२५२२	पटक	१	०.०९	०.५	०	०	०	०	०	०	१	०.०९	०.५
प्राङ्गारिक उत्पादन प्रविधि सम्बन्धी प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	०.१९	१	०	०	०	०	०	०	१	०.१९	१
प्राङ्गारिक खेती सम्बन्धी संचार माध्यमबाट प्रचार प्रसार	२२५२२	पटक	५	०.०९	०.५	१	०.०२	०.१	२	०.४	०	२	०.०४	०.२
प्राङ्गारिक सहजकर्ता सेवा करार	२२५२२	जना	१	०.४९	२.६	१	०.१६	०.८६	१	०.१६	०.८६	१	०.१७	०.८८

कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक			दोश्रो चौमासिक			तेश्रो चौमासिक		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
प्राङ्गारिक उत्पादनमा राख्ने लोगो छपाई	२२५२२	पटक	१	०.०९	०.५	०	०	०	१	०.०९	०.५	०	०.	०
प्राङ्गारिक उत्पादनका लागि प्लाष्टिक घर निर्माण/विस्तार	२२५२२	संख्या	१४	१०.५२	५६	१४	१०.५२	५६	०	०	०	०	०.	०
पुरानो प्राङ्गारिक खेती परीक्षण कार्यक्रमको निरन्तरता	२२५२२	संख्या	२	०.७५	४	२	०.७५	४	०	०	०	०	०.	०
समूह वा सहकारीका लागि खुल्ला जमिनमा प्राङ्गारिक उत्पादन अनुदान	२२५२२	संख्या	१	१.८८	१०	०	०	०	०	०	०	१	१.८८	१०
एकल फर्मको लागि खुला जमिनमा प्राङ्गारिक उत्पादन अनुदान	२२५२२	संख्या	४	१.५	८	०	०	०	०	०	०	४	१.५	८
भर्मि कम्पोष्ट मल बनाउन भर्मिबेड निर्माण	२२५२२	संख्या	१५	०.२८	१.५	१५	०.२८	१.५	०	०	०	०	०	०
भकारो सुधार कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	१२५	१.४१	७.५	१२५	१.४१	७.५	०	०	०	०	०	०
प्राङ्गारिक कृषि उपजका लागि प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रम	२२५२२	रोपनी	१००	०.३८	२	०	०	०	०	०	०	१००	०.३८	२
प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना														
राष्ट्रिय र स्थानीय महत्वका बालीको व्यावसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक)	२६४१३	संख्या	१७	७९.८७	४२५	०	०	०	११	५१.६८	२७५	६	२८.१९	१५०.
कुल चालु कार्यक्रम जम्मा				१००	५३२.१		१३.८५	७३.७		५३.०४	२८०.३		३३.४८	१७८.१

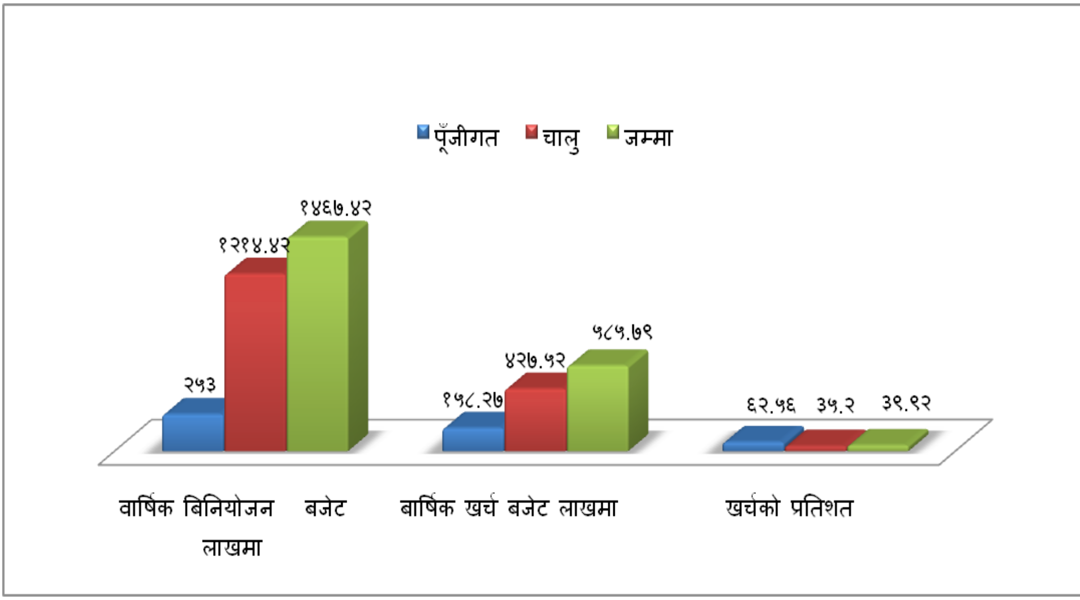

चित्र १. आ.व. २०७६/०७७ को वार्षिक विकास कार्यक्रमको वित्तिय प्रगति

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (संघ सशर्त अनुदान)

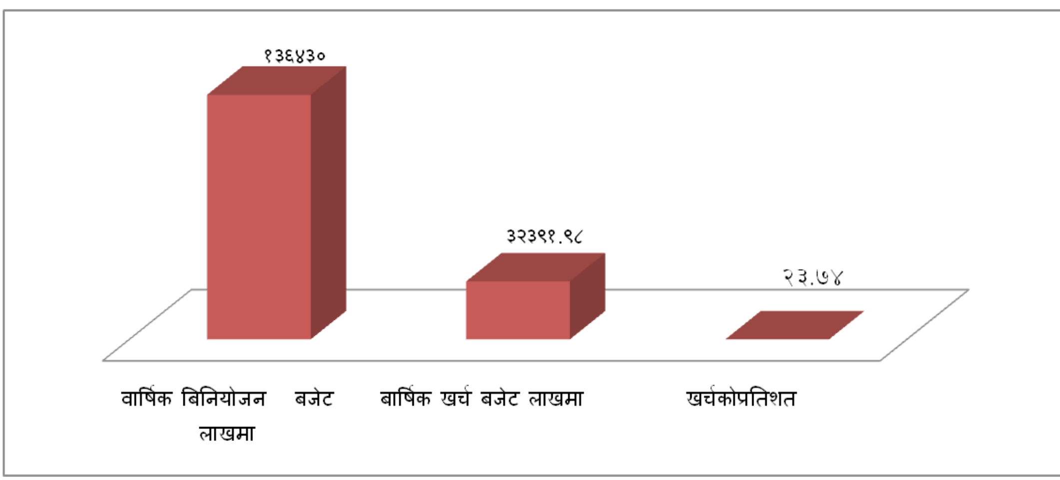

चित्र २. आ.व. २०७६/०७७ को संघिय सशर्त अनुदान कार्यक्रमको वित्तिय प्रगति

३.४ आ.व ०७६।७७ को वार्षिक कार्यक्रमबाट अनुदान प्राप्त अनुदानग्राही कृषकहरुको विवरण

सि.नं.	अनुदानग्राही व्यक्ति/फर्म/समूह/ सहकारी/संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	कैफियत
क	**किवि बगैचामा थाँक्रो व्यवस्थापनका लागि पोलमा अनुदान कार्यक्रम**			
१	अग्लेश्वोरी मल्टी प्रोडक्सन प्रा.लि	सुनपाती गा.पा.-६ रामेछाप	मोहन कुमार तामाङ्ग	
२	अर्गानिक कृषि तथा हिमाली भेडा बाख्रा फर्म	गोकुल गंगा-१, रामेछाप	शंकर बहादुर बस्नेत	
३	खाडादेवी बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपालन फर्म	खाडादेवी-२, रामेछाप	कृष्ण हरि के.सि.	
४	सातअ तरकारी तथा फलफुल उद्योग फर्म	दोरम्बा-२, रामेछाप	खुमाला थापा मगर	
५	शैलुंग सुर्के एग्रिकल्चर फर्म हाउस	दोरम्बा-१, रामेछाप	राम कुमार श्रेष्ठ	
६	हिमालय कृषि तथा जडिबुटी अनुसन्धान लिमिटेड	उमाकुण्ड-१, रामेछाप	डावातिंडू शेर्पा	
७	अनन्त एग्रो एंड बायो फर्म	उमाकुण्ड-२, रामेछाप	अनन्त कुमार खड्का	
८	फुलासी युवा एग्रिकल्चर फार्म	मन्थली न.पा १४	चिना कुमार तामाङ	
९	शान्ति किवी फार्म	दोरम्वा गा.पा १, डडुवा	शान्ति लामा	
१०	गौरीशंकर फलफूल नर्सरी	दोरम्वा गा.पा १	वुद्धिमान मोक्तान	
११	तामासालिङ्ग किवी फर्म	दोरम्वा गा.पा १, डडुवा	खिरलाल तामाङ	
१२	लेकाली फार्मिङ्ग एण्ड रिसर्च प्रा.लि	विगु गा.पा ४, लादुक	रोशन कार्की	
१३	गुसेश्वर कृषि सहकारी	उमाकुण्ड गा.पा ६	हिरालाल श्रेष्ठ	
१४	एम.के.एस.एग्रो फार्म एण्ड रिर्सच प्रा.लि	गोकुलगंगा गा.पा ३	मोहन व. वस्नेत	
१५	हिमालयन पोटेटो रिर्सच एण्ड डेभलप्मेन्ट सेन्टर	गोकुलगंगा गा.पा ३	भरत के.सी खत्री	
१६	सप्तभूमे एग्रो एण्ड रिर्सच सेन्टर प्रा.लि	गोकुलगंगा गा.पा १	लक्ष्मण के.सि खत्री	
१७	मखमली कृषि समूह	गोकुलगंगा गा.पा ३	मोहन व.सुनवार	
१८	तितेचौर किवी फार्म	मेलुङ्ग गा.पा ४,दोलखा	कृष्ण व. कार्की	
१९	शैलुङ्श्वर किवी फार्म	दोरम्बा गा.पा १ डडुवा	कान्छि तामाङ्	
२०	जोर धारा कृषक समुह	गोकुलगंगा गा.पा १	सुमन तामाङ्	
२१	डाकोडालो कृषक समूह	गोकुलगंगा गा.पा ३	शेखर व.सुनुवार	
२२	एभरग्रिन कृषक समूह	दोरम्वा गा.पा १	हरिमाया लामा	

सि.नं.	अनुदानग्राही व्यक्ति/फर्म/समूह/सहकारी/संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	कैफियत
२३	महेश्पर एग्रो फामिङ एण्डि सप्लार्यस प्रा. लि	उमाकुण्ड गा.पा ३	महेश्वर वस्नेत	
२४	एन.पि.एग्रिकल्चर फर्म	तामाकोशी गा.पा २	नर व. कार्की	
२५	श्री लक्ष्मी कृषि पशु पालन फार्म	शैलुङ् गा.पा ४	चन्द्र व. कार्की	
२६	अभियान कृषि फार्म जडीवुटी नर्सरी फलफुल खेति फर्म	कालिन्चोक गा.पा ६	टिकादेवी थामी	
२७	सेतीदेवी कृषि फार्म	शैलुङ् गा.पा १	मेनुका घिसिङ्	
२८	इफा एक.आर.सि.कृषि फार्म	शैलुङ् गा.पा ७	अन्जनी बुढाथोकी	
२९	पृथ्वी कृषि फार्म	शैलुङ् गा.पा ४	सकुन बुढाथोकी	
३०	खसडी कृषि तथा पशु कुखुरा फार्म	शैलुङ् गा.पा ७	नारायण व. बुढाथोकी	
३१	मञ्जुश्री कृषि फार्म	शैलुङ् गा.पा ७	प्रविण तामाङ	
ख	**निजी/सहकारीसंगको सहकार्यमा ५०% अनुदानमा आधुनिक फलफूल नर्सरी विकास तथा विस्तार कार्यक्रम**			
१	हिमालयन पोटेटो रिर्सच एण्ड डेभलपमेन्ट सेन्टर	रनास्नलु ०३, रामेछाप	दिपक कुमार पौडेल	
२	शैलुङ फलफुल नर्सरी	डडुवा, दोरम्बा १, रामेछाप	सत्यमान मोक्तान	
ग	**प्रस्तावमा आधारीत साझेदारी कार्यक्रम**			
१	उनियाचौर कृषि तथा पशु कुखुरापालन फर्म	बैतेश्वर ४ ,दोलखा	रुद्रबहादुर बिसंखे	
२	घिसिङ तरकारी उत्पादन कृषि फर्म	मन्थली १३ रामेछाप	भरतलाल घिसिङ्	
३	आधुनिक कृषि सहकारी सँस्था लि.	रामेछाप १ गोठगाउँ रामेछाप	भानुभक्त श्रेष्ठ	
४	सानो शैलुङ एग्रीकल्चर फर्म प्रा लि.	दोरम्बा ७ रामेछाप	कविन्द्र कुमार मोक्तान	
५	हिमालय सीड रिर्सच एण्ड ट्रेडिङ कम्पनी	चरीकोट दोलखा	शहदेव थापा	
६	जल्पादेवी कृषि तथा पशुपालन फर्म	तामाकोशी ५ शहरे	सुवास सुवेदी	
घ	**निजि/सहकारी/समूहसंगको सहकार्यमा ५०% अनुदानमा वृहत्तर आलु विकास तथा विस्तार कार्यक्रम**			
१	कलंग अर्गानिक कृषक समूह	जिरी-७, दोलखा	दिल बहादुर खड्का	
२	नाम्सा उत्थान कृषि सहकारी लि.	जिरी न.पा.-९, दोलखा	अमृत बहादुर तामाङ्ग	
३	एग्रिकल्चर एंड लाइभस्टक गुडस प्रोडक्सन प्रोसेसिङ्ग एंड मार्केटिंग प्रा.लि.	जिरी न.पा., दोलखा	नेत्र बहादुर खड्का	

सि.नं.	अनुदानग्राही व्यक्ति/फर्म/समूह/ सहकारी/संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	कैफियत
४	कलङ नमुना किवी तथा कृषि फार्म	जिरी न.पा ७	किरण ब खड्का	
५	अर्गानिक फलफुल तथा तरकारी उत्पादन कृषि फर्म	जिरी न.पा ७	खडग बहादुर खड्का	
६	एम.के.एस. अग्रो फर्म एंड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.	गोकुलगंगा-३, रस्नालु	मोहन बहादुर बस्नेत	
७	शैलुंग सुर्के एग्रिकल्चर फर्म हाउस प्रा. लि.	दोरम्बा गा.पा-१, सुर्के	राम कुमार श्रेष्ठ	
८	खत्री ब्रदर्स कृषि तथा पशु फर्म	जिरी न.पा.-८, दोलखा	श्याम खत्री	
९	जिरेश्वोरी कृषि फार्म प्रा. लि	जिरी-४, छांगे, दोलखा	दिपेश कार्की	
१०	अर्गानिक कृषि तथा हिमाली भेडा बाख्रा फर्म	गोकुलगंगा-१, रामेछाप	शंकर बहादुर बस्नेत	
११	लेकाली कृषि मौरी तथा पशुपन्छी फर्म	मेलुंग-४, दोलखा	मनोज खड्का	
ङ	**कृषक समुह/सहकारी/निजीक्षेत्र सँगको साझेदारीमा नमुना कृषि फार्म स्थापनाका लागि सहयोग**			
१	भगवती वाइल्डलाइफ एग्रो रिसर्च एंड डेभलपमेन्ट सेन्टर	गोकुलगंगागा.पा.-१, चुचुरे	बिनोद बरुवाल	
२	श्री सय थुम्का शैलुंग कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	दोरम्बा गा.पा.-१, डडुवा	दाबा सङ्गबु शेर्पा	
३	प्रगतिशील बहुउदेश्यीय सहकारी संस्था	गौरीशंकर गा.पा.-२	बलराम पाण्डे	
४	चित्रे भन्ज्याङ्ग कृषक समूह	बिगु गा.पा.-४	तारा के सी	
च	**नमुना किवी फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (सुनापति र गोकुलगंगा)(अन्य)**			
१	ढुङ्गाना एग्रो मार्ट फर्म	सुनापति-५, रामेछाप	राजकुमार ढुङ्गाना	
छ	**नमुना तरकारी फार्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (खाडादेवी र मन्थली)**			
१	जखनीस्थान मत्स्य तथा पशुपन्छी कृषि फर्म	खाँडादेवी ३	भक्त बहादुर श्रेष्ठ	
२	मोती तरकारी उत्पादन फर्म	मन्थली ८	मोती बहादुर सारु मगर	
ज	**मोडेल फर्म विकास तथा विस्तार कार्यक्रम (अलैची, किवी चिया,कफी)(अन्य)**			
१	भिमेश्वर फलफूल तथा नर्सरी उद्योग,	दोरम्बा गा.पा.-२, रामेछाप (किवी	श्याम कुमार थापामगर	
२	फुलासी युवा एग्रीकल्चर फर्म,	मन्थली-१४, रामेछाप (कफी)	चिना कुमार तामाङ्ग	
३	शिब शक्ति नर्सरी उद्योग	गोकुलगंगा-४, रामेछाप	सन्तोष थापा मगर	

सि.नं.	अनुदानग्राही व्यक्ति/फर्म/समूह/सहकारी/संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	कैफियत
४	एन के एग्रिकल्चर फर्म एण्ड मौरीघर निर्माण उद्योग	उमाकुण्ड-२, रामेछाप	निर कुमार कार्की	
५	शैलुंग आर्गानिक कृषि फर्म प्रा.लि.	मेलुंग-४, दोलखा	पारसमणि फुंयाल	
६	नवज्योती अलैंची उत्पादन फर्म,	बैतेश्वर गा. पा.-४, दोलखा (अलैंची)	नवराज दाहाल	
झ	**रातो च्याउ खेती परीक्षण अध्ययन(अन्य)**			
१	तिलोत्तमा हिमाली फूड प्रोडक्सन एण्ड रिसर्च सेन्टर,	भिमेश्वर नगरपालिका-८, दोलखा	उषा थापा	
ञ	**समुह/ सहकारी/निजी क्षेत्रसंगको सहकार्यमा कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम**			
१	सत्तभूमे एग्रो एण्ड रिर्सच सेन्टर प्रा.लि., गोकुलगंगा गा.पा. ३, रामेछाप	गोकुलगंगा गा.पा. ३, रामेछाप	लक्षमण केसी	
२	आमा किवी नर्सरी फर्म	भिमेश्वर नगरपालिका-६, दोलखा	श्याम ब. खड्का	
ट	**बजारीकरण प्रवर्द्धनका लागि कृषि पकेट क्षेत्र लक्षित साना कृषि सडक निर्माण तथा मर्मत**			
१	प्रतिभा एग्रो प्रा.लि	गोकुलगंगा ३	केशव कार्की	
२	सगरमाथा चौरी गाई पालन तथा घिउ छुर्पी उत्पादन कृषक समुह	गोकुलगंगा गा पा १	छिरी शेर्पा	
३	काक्रा बारी कृषि विकास फर्म	दोरम्बा ४	केशर ब. थापा	
४	देबीस्थान मचाबारी कृषि सडक	रामेछाप ७	मान ब. मोक्तान	
५	उषा किरण महिला कृषि सहकारी संस्था	लिखुतामाकोशि गा पा ६	दुर्गा देवी कडरिया	
६	श्री प्रगतिशिल साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि	बैतेश्वर ७	चुडा ब. श्रेष्ठ	
७	लिस्ने डिहि कृषि सडक निर्माण उपभोक्ता समिति	भिमेश्वर न पा ७	कमल प्र. सुवेदी	
८	धारापानी भैशे शैलुङ सडक	शैलुङ गा पा ८	देश भक्त उप्रेती	
९	वायुथान एग्रीकल्चर रिसर्च सेन्टर प्रा.लि	विगु ४		
ठ	**समुह/सहकारी/निजी क्षेत्रको सहकार्यमा आलु/रष्टिक हाउस निर्माणमा ५०% अनुदान**			
१	कालिन्चोक टि पि एस मूल तथा उन्नत बीउ उत्पादन उद्योग	दोलखा	जगत श्रेष्ठ	
२	सत्तभूमे एग्रो एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा लि	गोकुलगंगा-३	लक्ष्मण के.सी	

सि.नं.	अनुदानग्राही व्यक्ति/फर्म/समूह/ सहकारी/संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	कैफियत
ङ	**प्राङ्गारिक उत्पादनका लागि प्लाष्टिक घर निर्माण वा विस्तारमा अनुदान**			
१	नेपाल एग्रो कन्सर्न उद्योग फर्म	रामेछाप न.पा ६, रामेछाप	पदमबहादुर लामा	
२	एम के एस फर्म एण्ड रिर्सच सेन्टर	गोकुलगंगा ३, रामेछाप	मोहनबहादुर बस्नेत	
३	नमुना माछापालन फर्म	मन्थली ८,रामेछाप	अम्बिका माझी	
४	टसिता जैविक कृषि तथा पशुपालन फर्म	जिरी ६, दोलखा	वसन्तकुमार जिरेल	
५	जेनिशा बाख्रापालन उद्योग	मन्थली न.पा २, रामेछाप	केदार अधिकारी	
६	निकलण्ठेश्वर पशुपालन तथा पोल्ट्री फर्म	मन्थली न.पा २, रामेछाप	प्रेमकुमार अधिकारी	
७	प्रगतीशिल फलफूल कृषक समूह	मन्थली न.पा १०, रामेछाप	चण्डेश्वर श्रेष्ठ	
८	प्रगतीशिल रेन्बोट्राउट माछापालन तथा कृषि फर्म	गोकुलगंगा ४, बेताली	राजकुमार बस्नेत	
९	कृषेदेवी थान कृषि तथा पशुपालन फर्म	गौरीशंकर गा.पा.५, दोलखा	नरेन्द्र जोशी	
१०	टहले ताजा तरकारी तथा फलफुल उद्योग	भीमेश्वर ७, दोलखा	दिपक तामाङ्ग	
११	नालढुंगा कृषि तथा बीउ उत्पादन सहकारी संस्था लि	बैतेश्वर ४ दोलखा	रत्नबहादुर दहाल	
१२	थपलिया कृषि तथा पशुपालन फर्म	मेलुंग१, दोलखा	हरिचन्द्र थपलिया	
१३	रावादेवी कृषि तथा पशुपंक्षि पालक कृषक समूह	गौरीशंकर गा.पा.५, दोलखा	डावाडिमा शेर्पा	
१४	रमा एकता कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	भीमेश्वर न.पा ७, दोलखा	रमा भुजेल	
१५	कृतिका कृषि तथा बाख्रापालन फर्म	भीमेश्वर न.पा ५, दोलखा	पार्वती बुढाथोकी	
१६	खानीखोला पशुपंछी नर्सरी तथा कृषि फर्म	बैतेश्वर गा.पा ६, दोलखा	ताराकुमार तामाङ्	
ढ	**समूह वा सहकारीका लागि खूला जमिनमा प्राङ्गारिक उत्पादन कार्यक्रम**			
१	जिरीश्वरी रातमाटे अर्गानिक कृषक समूह	जिरी ४, दोलखा	दलबहादुर जिरेल	
२	स्वाभिमानी कृषि उत्पादन तथा पशुपालन कृषक समूह	रामेछाप न.पा १, रामेछाप	तोपबहादुर थापा	
ण	**ङ्गारिक खेती परीक्षण कार्यक्रम (Pilot Program)**			
१	छहारीदेवी अर्गानिक कृषक समूह	जिरी ४, दोलखा	सन्जुमा जिरेल	
२	माथिल्लो सिक्री अर्गानिक कृषक समूह	जिरी ७, दोलखा	टलबहादुर जिरेल	
त	**एकल फर्मको लागि खुल्ला जमिनमा प्राङ्गारिक उत्पादन अनुदान कार्यक्रम**			

सि.नं.	अनुदानग्राही व्यक्ति/फर्म/समूह/ सहकारी/संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	कैफियत
१	थानापती बगुंर फर्म	मन्थली ९, रामेछाप	दिपक मगर	
२	भिरखर्क कृषि तथा पशुपालन फर्म	मन्थली ९, रामेछाप	रामहरी बोहोरा	
३	संस्कृति कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	भीमेश्वर ७, दोलखा	सुजता ढुङ्गेल शाही	
थ	**आ.व ०७६।७७ मा नयाँ पकेटहरु संचालनका लागि सर्शत अनुदान**			
१	श्री फूलबारी बहुउदेश्यीय जुनार पकेट संचालक समिति	मन्थली१३, रामेछाप	ध्रुब चौहान	
२	मानेपाखा तरकारी पकेट संचालक समिति	मन्थली१४, रामेछाप	निरमाया तामाङ्ग	
३	मनसुन तरकारी पकेट संचालक समिति	रामेछाप७, रामेछाप	चिरन्जिबी बस्नेत	
४	तरकारी पकेट विकास संचालक समिति	रामेछाप६, रामेछाप	प्रेम बहादुर तामाङ्ग	
५	शारथी कृषि फर्म	उमकुण्ड, रामेछाप	सुनिल बस्नेत	
६	गाउँघर सुन्तलापकेट संचालक समिति	मेलुंग-६, दोलखा	भूप प्रसाद चापागाँई	
७	शैलुङ् कृषि विकास कम्पनी प्रा ली	मेलुङ् ६	अनिश न्यौपाने	
८	सिर्जना नर्सरी तथा बीउ उत्पादन कृषि फर्म	मेलुंग-१, दोलखा	बालकृष्ण ओली	
९	सिद्धेश्वोरी किवी पकेट संचालक समिति	जिरी-१, दोलखा	खुस बहादुर कार्की	
१०	प्रगतिशील किवी पकेट संचालक समिति	तामाकोशी-७, दोलखा	अच्युत बहादुर सुनुवार	
११	ब्रदर्स एग्रीकल्चर एण्ड रिसर्च प्रा लि	गोकुलगंगा-३, रामेछाप	रबिन सुनुवार	
१२	मार्बु आलु पकेट संचालक समिति	गौरीशंकर-७, दोलखा	पूर्ण लामा	
१३	मितेरी अर्गानिक अकबरे खुर्सानी फर्म	मेलुंग-६, दोलखा	श्रीराज पोखरेल	
१४	समर्पण किवी फल पकेट क्षेत्र कार्यक्रम संचालक समिति	भिमेश्वर-८, दोलखा	सोम बहादुर तामाङ्ग	
१५	दोलखा अर्गानिक कफि उद्योग लि	बैतेश्वर-७, दोलखा	परशुराम रिमाल	
१६	ढुंगे सहैलुंग कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	शैलुंग-३, दोलखा	पूर्ण बहादुर खड्का	
१७	कालिन्चोक किवी पकेट संचालक समिति	कालिन्चोक-६, दोलखा	बिन्दु थामी	
१८	सुवर्ण किवी पकेट संचालक समिति	कालिन्चोक-९, दोलखा	देवराज सिवाकोटी	
१९	ओरांग कागती पकेट संचालक समिति	विगु-२, दोलखा	दीपक ठकुरी	
२०	शैलुंग आलु विकास कम्पनी लिमिटेड	मेलुंग-४, दोलखा	अम्बिका गोले	
द	**आ. व ०७६।०७७ मा नयाँ ब्लकहरु संचालनका लागि सर्शत अनुदान**			
१	हिमचुली कागती ब्लक संचालक समिति	गौरीशंकर गा.पा.१, दोलखा	प्रकाश बहादुर खड्का	
२	शंकल्प किवी ब्लक संचालक समिति	तामाकोशी-२, दोलखा	नर बहादुर कार्की	

सि.नं.	अनुदानग्राही व्यक्ति/फर्म/समूह/ सहकारी/संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	कैफियत
३	श्री जिरी अर्गानिक आलु ब्लक संचालक समिति	जिरी, दोलखा	प्रदीप कुमार कार्की	
४	गौरीशंकर किवी ब्लक संचालक समिति	विगु, दोलखा	प्रदीप सिवाकोटी	
ध	**आ.व ०७५।०७६ सम्म संचालन भएका पुराना ब्लकहरुको लागि सर्शत अनुदान**			
१	मिलेमतो आरुखर्क किवी ब्लक	सुनापति गा.पा	विमला ग्यापक	
२	कालिकादेवि हात्तीढुङ्गा विजवृद्धि कृषक समूह	लिखु तामाकोशि गा.पा	अक्कल ब. बुढाथोकि	
३	तरकारी ब्लक समिति	मन्थली न.पा	खिम ब. अधिकारी	
न	**आ.व ०७५।०७६ सम्म संचालन भएका पुराना पकेटहरुका लागि सर्शत अनुदान**			
१	भलाकुसारी कृषि तथा पशुपालन कृषक समुह	मेलुङ्ग ७, दोलखा	मनिका योगी	
२	जनमितेरी कृषक समुह	मेलुङ्ग ६, दोलखा	नवराज ठकुरी	
३	नगदेबाली तथा पशुपालन वहुउद्देशिय फर्म	गौरीशंकर ८, दोलखा	विश्वाथ खड्का	
४	श्री जुनार सहकारी संस्था लि	रामेछाप न.पा	मोतिलाल तामाङ्ग	
५	लापिलाङ्ग अलैची पकेट सचालक समिति	कालिञ्चोक गा.पा	डम्बर ब. थामी	
६	शैलुङ् आलु पकेट संचालक समिति	मेलुङ्ग गा.पा	मोहन विक्रम कार्कि	
७	चरिकोट तरकारी पकेट संचालक समिति			
८	मकै पकेट संचालक समिति	मन्थली न.पा ३	ईम नारायण श्रेष्ठ	
९	मकै पकेट संचालक समिति			
१०	आलु पकेट संचालक समिति	उमाकुण्ड गा.पा	हिरालाल श्रेष्ठ	
११	जागरण किवी पकेट संचालक समिति	भीमेश्वर न.पा	मनोज बस्नेत	
१२	अर्चले देवी विरुवा कृषक समूह	भीमेश्वर न.पा	माधव बुढाथोकि	
१३	ज्योमलिङ् आलु पकेट संचालक समिति			
१४	तरकारी पकेट संचालक समिति	गोकुलगंगा गा.पा	उद्धव कुमार कार्कि	

खण्ड ४
विविध

४.१ जिल्लाको माटो सम्बन्धी विवरण

४.१.१ रामेछाप जिल्ला

क) पाँगो माटो: यहाँका नदीबेसीहरुमा पाँगो माटोको प्रचुरता भएकोले पर्याप्त अन्न उत्पादन र तरकारी बालीको संभावना छ। किनभने नदीले बगाई ल्याएको सडेको पातपतिङ्गर र अन्य पदार्थलाई छेउछाउका तटवर्ति भागमा निक्षेप गर्दै जाँदा पर्याप्त ताप र पानीका कारण उपरोक्त पदार्थहरुको सड्ने गल्ने प्रक्रियाद्वारा यी भागका माटोमा जैविक तत्वको अधिक्यता बढ्न गई उब्जाउ योग्य रहेका छन्। यस प्रकारको माटो खिम्तीबेसी, मन्थली, देवीटार, जखनटार, हल्देबेसी, ठोसे, साँघुटार, पोकुबेसी, लर्खुबेसी, दोभानटार, सित्खाटार, बीर्तांटार, माडीखेत।

ख) बलौटे र गोग्यानपूर्ण माटो: यो माटो बालुवा, कंकड र ढुङ्गा मिश्रित माटो हो। यो उब्जाउको दृष्टिकोणले निम्नकोटीको मानिन्छ। विशेषगरी जिल्लाको दक्षिण पहाडी भागहरुमा यो माटोको बाहुल्यता छ। अपेक्षाकृत कम मात्रामा मात्र दलहन र मकै बालीको मात्र यहाँ उत्पादन हुन्छ। कमजोर संगठनिक स्वरुप (Poor Cohesion) का कारण यस माटोका क्षेत्रमा भूक्षय ठूलो समस्यका रुपमा देखापरेको छ। यस प्रकारको माटो सुकाजोर, भलुवाजोर, बिजुलीकोट, सैपु, रामेछाप, पकरवास, पिंखरी, पुरानागाउँ, चनखु, कठजोर, भुजी, प्रिती, दुरागाउँ, नमाडी, फर्पू, टोकरपुर, लखनपुर, गुन्सी, बेथान, खनियापानी, मन्थली।

ग) हिमाली माटो: यो माटोको निर्माण नवीन भएको मानिन्छ। जसको बनावट पातलो, दलदले र छिद्रयुक्त हुन्छ। हिमाली खोच, उत्तरी पृष्ठढाल र उत्तरी भेगको नदीबेसीहरुमा समेत यो माटो पाइन्छ। उब्जाउको दृष्टिकोणले यहाँको माटोमा नदीबेसीहरुमा धान, गहुँ, मास, मकै, मध्य पहाडी भागतिर मकै, दलहन र उच्च भागतिर आलु, जौ आदि उत्पादन हुने गर्दछ। यस प्रकारको माटो रस्नालु, भित्तरीखानी, कुँबुकाँस्थली, चुचुरे, ठोसे, गुम्देल, बाम्ती, गोश्वारा, दोरम्बा, डडुवा।

४.१.२ दोलखा जिल्ला

क) पाँगो माटो : नदी वेशीहरुमा पाँगो माटोको प्रचुरता छ। अन्न उत्पादन र तरकारी बालीको सम्भावना रहेता पनी वर्तमान समयमा रासायनिक मलको व्यापक प्रयोगको कारण यहाँको माटोमा अम्लियता वृद्धि भइ उत्पादनमा ह्रासको स्थिति देखापरेको छ। लगातार भूक्ष्य तथा वन विनासका कारण नदिहरुले चुन, ढुंगा, बलौटे र गेग्रेनयुक्त पदार्थहरु निरन्तररुपमा निक्षेप गर्दा पागो माटोको गुणस्तरमा विस्तारै ह्रास आईरहेको छ। सितलीबेसी (मेलुङ), शेराबेसी (बोच), बगुवाबेसी (भेड्पू) र नौसयबेसी (भेड्पू) यस किसिमका क्षेत्रहरु रहेका छन्।

ख) रातो फुस्रे माटो : महाभारत पर्वत श्रंखलाका ठाडा भीरहरुमा टुक्रिएर चट्टानमा सडेका झारपात मिलेर बनेको माटोलाई रातो माटो भनिन्छ। किनकि यस माटोको जैविक पदार्थ र ओजनीकृत फलामको मात्रा कम हुने हुँदा यस क्षेत्रको माटोको रङ्ग रातो फुस्रो वा पहेलो हुन्छ। अम्ल फलाम जस्ता खनिज तत्व हुने हुँदा फलफुल, आलु, चिया, कोदो, मकैको खेति गर्न यो माटो उपयोगी हुन्छ। जिल्लाका नाम्दु, पवटी, गैरीमुदी गैरीमुदी गाविसका केहि भाग, नगरपालिकाको केहि भाग आदि स्थानमा यस्तो किसिमको माटो पाइन्छ।

ग) हिमाली माटो : यो माटोको निर्माण नविन भएको मानिन्छ। यसको बनावट पातलो, दलदले र छिद्रयुक्त

हुन्छ। हिमाली खोच, उत्तरी पृष्ठढाल र उत्तरी भेगका नदिबेसीहरुमा यो माटो पाइन्छ। यस प्रकारको माटोको बनावटमा ढुंगा, कंकड, चुना, फलामको मात्रा अधिक र जिवाष्मको तत्व कम रहेको हुन्छ।उब्जाउको दृष्टिकोणले यस प्रकारको माटो पाइने नदी बेसीतिर धान, गहुँ, मास, मकै, मध्य पहाडी भेगतिर मकै, दलहन र उच्च भागतिर आलु, जौ आदि उत्पादन हुने गर्छ।जिल्लाको अधिकाँस उत्तरी गाविसहरुमा यस्तो माटो पाइन्छ।

४.२ जिल्लामा खेती गरिने प्रमुख बालीहरु

खाद्यान्न बाली: धान, मकै, गहुँ, कोदो, जौ, फापर
दलहन बाली: भटमास, बोडी, मुसुरो, चना, रहर, मास, मुङ्ग, खेसरी, गहत
तेल बाली: तोरी, सर्सिउँ, सूर्यमुखी, झुसेतिल
नगदे बाली: आलु, तेलबाली
तरकारी बाली: काउली, बन्दा बोडी, भिण्डि, काको, फर्सी, घिरैला, लौका, खुर्सानी, भण्टा, अकबरे खुर्सानी, रायोको साग, गोलभेडा, भेडे खुर्सानी, तितेकरेला, इस्कुस, गाँजर, मूला, सिमी
मसला बाली: अलैंची, अदुवा, बसेर, लसुन, प्याज, धनिया
फलफुल बाली: आँप, लिची, केरा, अम्बा, रुखकटर, अमला, एभोकाडो, नस्पाती, आरु, आरुबखडा, खुर्पानी, हलुवावेद, लप्सी, अनार, अंगुर, किवी, सुन्तला जात फलफुल

४.३ जिल्लामा प्रचलित केही प्रमुख बालीका जातहरु

धानः सावित्री, मकवानपुर १, खुमल-४, शंकर ३१२, च्याम्पियन, उपज, युएस ३१२
मकैः रामपुर कम्पोजिट, देउती, मनकामना ३, बिस्को ९४०, आदित्य ९२९
गहुँ विजय, WK-1204 , बाणगंगा, स्वर्गद्वारी।
तोरीः प्रीति, स्थानीय
काँक्रोः मालीनी, बेली, भक्तपुर लोकल
गोलभेडा : सिर्जना, अमिता, सम्झना।
स्क्वास फर्सिः ग्रे जुकिनि, सुपर स्क्वास बल, लङ ग्रीन ।
केराउः सिकिमे लोकल ।
करेलाः पाली ।
मुलाः मिनु अर्लि, चालिस दिने ।
रायोः मार्फा चौडापात, खुमल चौडापात ।
काउलीः स्नो क्राउन, स्नोमिष्टिक, सिल्भरकप ६०, व्हाइट कप, व्हाइट डाइमण्ड ।
बन्दाः ग्रिन कोरोनेट, क्षितिज
गाँजरः न्यू कुरोदा
धनियाः लोटस
भिण्डीः अर्का अनामिका
सिमीः चौमासे
तने बोडीः एन ओ ३२४
भेडे खुर्सानीः क्यालीफोर्निया वन्डर
अकबरेः स्थानीय

४.४ जिल्लाको बीउ उत्पादक कृषि सहकारी/समूहको विवरण

क्र.स.	सहकारीको नाम	ठेगाना	बाली	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं
१	श्री नाल ढुंगा कृषि तथा बीउ उत्पादन सहकारी संस्था लि.	बैतेश्वर-४, दोलखा	धान गहुँ मकै	रत्न दाहाल	९८४४४६६३७८
२	देवीथान कृषि सहकारी संस्था	मेलुंग-१ दोलखा	धान मकै	विष्णु कार्की	९८४४२३४७९८
३	जिलु साना किसान कृषि सहकारी संस्था	भिमेश्वर-४, दोलखा	धान, गहुँ	अर्जुन चौलागाई	९८४४५५४७९५
४	भूमेथान बान्द्रे बेसी बीउ उत्पादक कृषक समूह	मन्थली-२, रामेछाप	मकै गहुँ	दिल कुमार	९७४४०१५५५०
५	उषाकिरण महिला कृषि सहकारी संस्था	लिखु तामाकोशी-६, रामेछाप	धान, मकै, गहुँ	दुर्गा देवी कडरिया	९८४३५२६०२६
६	जमर्को कृषि सहकारी	मन्थली-३, कठजोर	मकै	योगेन्द्र श्रेष्ठ	९८४०१२०२२०
७	कालिका देवी बिज वृद्धि कृषक समूह	मन्थली ११	धान मकै गहुँ	हिमाल घिमिरे	९८४९२८००६९
८	काली देवी बिज वृद्धि कृषक समूह	मन्थली-१३	धान मकै गहुँ	गोकर्ण बुढाथोकी	९८४४२०८३५२
९	पशुपति कृषि सहकारी संस्था लि.	मन्थली १३	धान मकै	बाबुराम पुलामी	९८४०१७८८३४

४.५ विभिन्न बालीमा देखिने प्रमुख रोग तथा किराहरु

क्र.सं	बाली	प्रमुख रोगहरु	प्रमुख कीराहरु
१	धान	सीथ ब्लाइट, खैरो थोप्ले रोग, खैरा रोग, मरुवा, कालो पोके	पात बेरुवा, गबारो
२	मकै	उत्तरी पात डढुवा, मकैको डाँठ कुहिने रोग, मकैको घोगा र गेडा कुहिने रोग	अमेरिकन फौजी कीरा, खुम्रे कीरा, फेद कटुवा, गवारो
३	गहुँ	नाङ्गो कालोपोके रोग, धूले ढुसी, पहेंलो सिन्दुरे, खैरो सिन्दुरे	घुन, लाही
४	कोदो	फेद मरुवा सडन, मरुवा	गवारो, खुम्रे
५	भटमास	सिन्दुरे, कोत्रे रोग	
६	आलु	ऐजेरु, पछौटे डढुवा, दादे रोग, ब्याक्टेरियल ओइलाउने रोग, फ्युजारियम ओइलाउने रोग, पोटेटो भाइरस रोग	रातो कमिला, खुम्रे कीरा, लाही,खपटे कीरा, आलुको पुतली, पात खन्ने र सुईरे कीरा
७	गोलभेडा	ब्याक्टेरियल विल्ट, पछ्यौटे डढुवा, टोमाटो मोजाइक भाइरस, कुकुम्बर मोजाइक भाइरस, पात घुम्रने रोग, जरामा गाँठा पर्ने रोग (निमाटोड)	लिफ माइनर, गोलभेडाको पात खन्ने कीरा (टुटा), सेतो झिंगा, सुर्तिको पात खन्ने लार्भा, फलमा लाग्ने गवारो ।
८	काउली बर्गको तरकारी	गाँठ रोग, अल्टरनारिया थोप्ले रोग	बन्दाको पुतली, सुर्तिको पात खाने लाभ्रे, लाही

क्र.सं	बाली	प्रमुख रोगहरु	प्रमुख कीराहरु
९	प्याज	शीते ढुसी, पर्पल ब्लच	
१०	फर्सी समूह	गम निस्कने डढुवा, क्याल्सियमको कमी	औंसा कीरा, कागे खपटे, रातो खपटे
११	अलैंची	फ्युजारियम विल्ट	डाँठको गवारो
१२	केरा	बन्ची टप, गानो कुहिने, विल्ट, कोत्रे	थाम घुन, गानुको घुन
१३	लिचि		पात गुजुमुज्ज पार्ने सुलसुले
१४	आँप		औंसा, फड्के कीरा, कोयाको घुन
१५	अनार		अनारको पुतली

४.६ जिल्लामा अवस्थित बाली तथा पशुपन्छी बीमा गर्ने कम्पनी

क्र.स	बीमा कम्पनी	जिल्ला	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.	ईमेल
१	प्रिमियर इ. कम्पनी लि	दोलखा	श्री कल्याण प्रसाद भण्डारी	९८४१८४२००४	premier@picl.com.np
		रामेछाप	श्री भुपेन्द्र पराजुली	९८१५०३५३४०	

४.७ जिल्लामा रहेका एफ.एमहरुको विवरण

४.७.१ रामेछाप जिल्ला

क्र.स	एफ.एम को नाम	सम्पर्क नं.	ई-मेल
१	रेडियो तामाकोशी ९७.५	०४८-५४०३२६	radiotamakoshi@gmail.com
२	रेडियो रामेछाप ९५.८	९८५४०४०४१४	radioramechhap@gmail.com
३	हजुरको रेडियो १०२.१	९८५४०४०४२७	hajurkoradio@gmail.com
४	रेडियो तिफदी ९९.१	९८४४२४७८२७	radiotiphadee@gmail.com
५	रेडियो तिनलाल ८८.६	०४८-५४०१२६	tinlalradio@gmail.com

४.७.२ दोलखा जिल्ला

क्र.स	एफ.एम को नाम	सम्पर्क नं.	ईमेल
१	कालिन्चोक एफ.एम १०६.४	०४९-४२१७७५	kalinchowkfm106.4@gmail.com
२	हाम्रो रेडियो १०३.४	०४९-४२१८०२	news.hamroradio108@gmail.com
३	रेडियो शेलुङ ९२.७	०४९-१२१८११	radiosailung@gmail.com
४	रेडियो भिमेश्वर ९०.८	०४९-४२१८३७	radiobhimeshwar@gmail.com
५	जिरी एफ.एम ९४	९८४४३०७४७४	jirifm94mhz@gmail.com

४.८ जिल्लामा संचालन हुने हाटबजारहरु

४.८.१ रामेछाप जिल्ला

क्र.स	हाट बजारको नाम	स्थान	हाट बजार लाग्ने बार	
१	मन्थली, हाटेचौर हाट	मन्थली	सोमबार	
२	रामेछाप हाट	रामेछाप बजार	विहिबार	

३	साँघुटार हाट	साँघुटार	शनिबार	
४	वाम्ती हाट	वाम्ती, सोतर्मु	शुक्रबार	
५	धोवी हाट	नागदह	बुधबार	
६	रस्नालु	भुजी डाँडा	शनिबार	
७	कोलडाडा हाट	भुजि, कोलडाडा	शुक्रबार	
८	गाल्वा भनज्याङ हाट	दिमिपोखरी	पाक्षिक	
९	नामाडी	नामाडी	आईतबार	
१०	गुरासे भन्ज्याङ	गुन्सी	पाक्षिक	
११	क्यादालु	प्रिति	शुक्रबार	
१२	दुरागाउँ	कात्तिके	आईतबार	

४.८.२ दोलखा जिल्ला

क्र.स	हाट बजारको नाम	स्थान	हाट बजार लाग्ने बार	
१	मेलुङ्	टुडिखेल	बुधाबार	
२	तामाकोशि	छोँडे	शुक्रबार	
३	चरिकोट	सातदोबाटो	शनिबार	
४	शैलुङ	गोठपानी	प्रत्येक महिनाको १ र १५ गते	
५	शैलुङ्	भैंसे	प्रत्येक महिनाको १० र २५ गते	
६	गौरीशंकर	झ्याकु पाल्डुपोखरी	प्रत्येक महिनाको १५ र ३० गते	

४.९ केहि मूख्य तरकारी बालीको वार्षिक औषत बजार मूल्य विवरण

नियमित पाक्षिक रुपमा स्थानीय बजारबाट लिइएको तरकारीहरुको मूल्यलाई तल चित्रमा देखाइएको छ। जस अनुसार सबै भन्दा बढी मूल्यमा अदुवा, काक्रा, मूला आदि बिक्री भएका छन्।

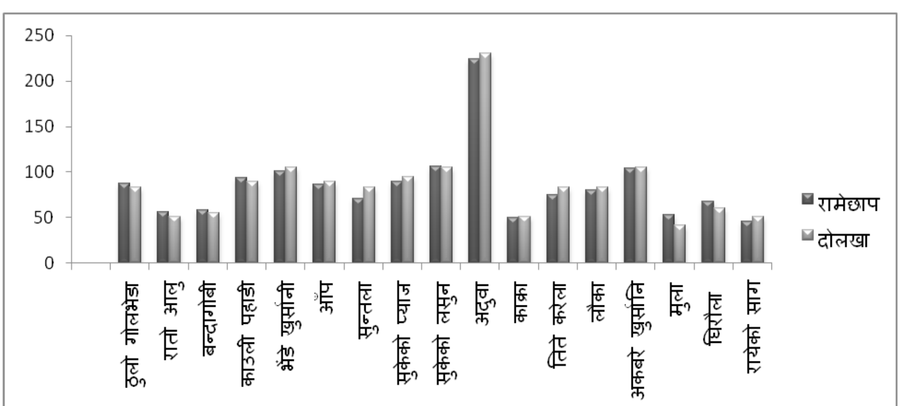

४.१० ईजाजत पत्र प्राप्त रसायनिक मल विक्रेताहरुको विवरण

४.१०.१ रामेछाप जिल्ला

कृषि सामाग्री कम्पनी लिमिटेड, शाखा कार्यालय, सिन्धुलीबाट कारोवार गरेका सहकारी संस्थाहरु

सि.नं	सहकारीको नाम	ठेगाना	सम्बन्धित व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.
१	श्री फुलबारी बहुउद्धेश्यीय सहकारी सं.लि	मन्थली न.पा १३		
२	श्री कोशिश कृषि सहकारी सं.लि	मन्थली न.पा १	मोहन ब. बुढा	९८४४२३१६६१
३	श्री कृषक जागरण कृषि सहकारी संस्था लि.	रामेछाप न.पा ६	पदम ब. लामा	
४	श्री भू.पू. सैनिक वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	मन्थली न.पा १	बसन्दुर घिमिरे	९८६९३५०१२०
५	श्री शान्ती समाज वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	मन्थली न.पा १३	बाबुराम फुलासी मगर	९८४०१६८८३४
६	श्री उषा किरण महिला कृषि सहकारी संस्था लि.	लिखु तामाकोशि गा.पा ६	दुर्गा श्रेष्ठ	९८४१९१६१३९
७	श्री भगवती बहुउद्धेश्यीय सहकारी संस्था लि.	लिखु तामाकोशि गा.पा ६	गणेश ब.बोहोरा	९८४१४०५९५०
८	श्री सदाबहार बहुउद्धेश्यीय सहकारी संस्था लि.	मन्थली न.पा ६	सरोज सुनुवार	९८४४२०४८७४
९	श्री जनमैत्री साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	मन्थली न.पा ६	रमेश	९८४१०६४०८२
१०	श्री छहारी साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	मन्थली न.पा ८	भिम ब. श्रेष्ठ	९८५४०४०२८०
११	श्री सुनापति कृषि सहकारी संस्था लि.	सुनापति गा.पा ४	दोर्जे लामा	९८४११२६००५
१२	श्री जगदिश्वर बहुउद्धेशीय सहकारी संस्था लि.	मन्थली न.पा १२	नर ब.बुढाथोकी	९८४१२९५७७७

साल्ट ट्रेडिङ कम्पनीबाट विक्रेता प्रमाणपत्र लिएका सहकारीहरु

क्र.स	सहकारीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	
१	श्री लोकेश्वर कृषि सहकारी संस्था लि.	बेथान ५, सुनापति	९८१३४०३०२८	
२	श्री प्रभावशाली कृषि सहकारी संस्था लि.	राकाथुम, खाँडादेवी	९७४१२२५६०३	
३	श्री कृषक जागरण कृषि सहकारी संस्था लि.	ओखेनी,रामेछाप	९७४४०२८१४०	
४	श्री साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	बेथान, सुनापति	९८४११०६८३७	
५	श्री पुविसुधार कृषि सहकारी संस्था लि.	बेथान, सुनापति		
६	श्री नव जीवन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	बेथान, सुनापतस	९८१८९३५५६८	
७	श्री अग्लेश्वरी बीउ उत्पादक कृषि सहकारी संस्था लि.	टोकरपुर, दोरम्बा	९८४३७५९७९३	
८	श्री महाकालेश्वरी कृषि सहकारी संस्था लि.	सुकाजोर, रामेछाप	९७४१०४७९५७	
९	श्री सिम वन कृषि सहकारी संस्था लि.	भटौली, मन्थली	९८०११३१७६९	
१०	श्री गुराँस कृषि सहकारी संस्था लि.	गुन्सी, रामेछाप	९८४१०३०९९८	

४.१०.२ दोलखा जिल्ला

क्र.स	सहकारीको संस्थाको नाम	ठेगाना	कैफियत
१	भिमेश्वर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	तामाकोशी-१	
२	खकालेश्वर कृषक बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	बैतेश्वर-७	
३	भावि साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	बैतेश्वर-८	
४	ऐश्वर्य साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	भिमेश्वर-७	

क.स	सहकारीको संस्थाको नाम	ठेगाना	कैफियत
५	एकता कृषक बीउ उत्पादन सहकारी संस्था लि.	बैतेश्वर-५	
६	एकता कृषक बीउ उत्पादन सहकारी संस्था लि.	बैतेश्वर-५	
७	नव प्रतिभा कृषि सहकारी संस्था लि.	शैलुङ-४	
८	जिलु साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	भिमेश्वर-४	
९	ध्रुवतारा कृषि सहकारी संस्था लि.	भिमेश्वर-६	
१०	जनहित सहकारी संस्था लि.	भिमेश्वर-३	
११	चरिकोट बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	भिमेश्वर-६	
१२	सिंहवन कृषि सहकारी संस्था लि.	भिमेश्वर-२	
१३	सिंहवन कृषि सहकारी संस्था लि.	भिमेश्वर-२	
१४	जाल्पादेवि साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	तामाकोशी-४	
१५	श्री नमुना कृषि सहकारी संस्था लि.	गौरीशंकर-२	
१६	जाल्पादेवि साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	तामाकोशी-४	
१७	श्री भुषाफेदा कृषि सहकारी संस्था लि.	शैलुङ-२	
१८	जाल्पादेवि साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	तामाकोशी-४	
१९	सिंहवन कृषि सहकारी संस्था लि.	भिमेश्वर-२	
२०	सत्येश्वर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	मेलुङ-१	
२१	भिमेश्वर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	तामाकोशी-१	
२२	जनहित सहकारी संस्था लि.	भिमेश्वर-३	
२३	सिंहवन कृषि सहकारी संस्था लि.	भिमेश्वर-२	
२४	टुकी सहकारी संस्था लि.	भिमेश्वर-३	
२५	भिमेश्वर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	तामाकोशी-१	

४.११ रासायनिक मल बिक्री वितरणको स्थिति (२०७५/७६)

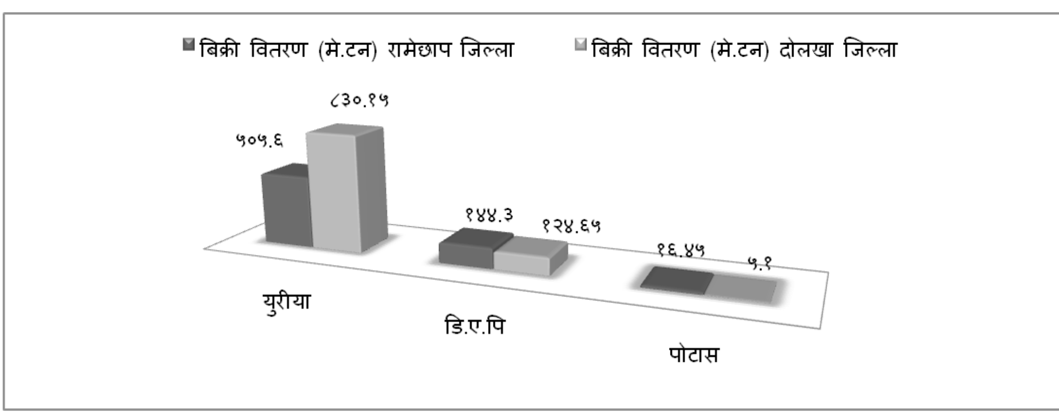

कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप बाट आ.व २०७६।७७ मा संचालित कार्यक्रमहरुको झलक

किवी बगानमा थाँक्रा व्यवस्थापन कार्यक्रम, खाँडादेवी गा.पा., रामेछाप

नमुना किवी फर्म कार्यक्रम अन्तर्गत सिंचाई कार्यक्रममा सहयोग, सुनपाती गा.पा., रामेछाप

किवी बिरुवाको नर्सरी तयारी, मन्थली न.पा., रामेछाप

किवी रष्टिक घर निर्माणमा सहयोग, गोकुलगंगा गा.पा., रामेछाप

०७५/०७६ को किवी ब्लक कार्यक्रम अन्तर्गत बनेको सिँचाइ पोखरी, सुनापति गा.पा., रामेछाप

तरकारी पकेट कार्यक्रममा सहयोग, रामेछाप न.पा., रामेछाप

प्राङ्गारिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रममा सहयोग, गोकुलगंगा गा.पा., रामेछाप

बृहत्तर आलु विकास तथा विस्तार कार्यक्रममा सहयोग, जिरी न.पा, दोलखा

न.पा.को समन्वयमा आकस्मिक बाली संरक्षण

कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम, गोकुलगंगा गा.पा, रामेछाप

प्राङ्गारिक कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रममा सहयोग, गोकुलगंगा, रामेछाप

गोकुलगंगा गा.पा मा निर्मित साना कृषि सडक

नमुना फर्म कार्यक्रम अन्तर्गत अलैंचीमा भट्टी निर्माण मेलुङ गा पा

नमुना अलैंची फर्म कार्यक्रममा सहयोग, वैतेश्वर गा.पा., दोलखा

तरकारी पकेट कार्यक्रम अन्तर्गत प्लाष्टिक पोखरी सहयोग, रामेछाप न.पा., रामेछाप

नोट

नोट